

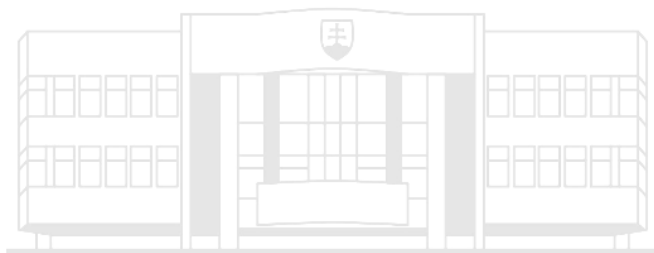
**Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút**

**Edícia: Porovnávacie analýzy
26/2024**

Odmeňovanie zdravotníckych pracovníkov vo vybraných štátoch EÚ

Katarína Kubišová

**Bratislava
december 2024**

Postavenie odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj oddelenie Parlamentná knižnica a oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

porovnávací analýza	informácia	prehľad
bulletín	infografika	rešerš

V oblasti vzdelávania Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Odmeňovanie zdravotníckych pracovníkov vo vybraných štátoch EÚ

Anotácia

Materiál sa zaoberá odmeňovaním jednotlivých kategórií zdravotníckych pracovníkov vo vybraných štátoch EÚ a mechanizmom, na základe ktorého dochádza v jednotlivých štátoch k nárastu ich platov.

Kľúčové slová

zdravotnícky pracovník, platové tarify, hrubá mesačná mzda, dĺžka praxe, kolektívne dohody, nárast platov

Remuneration of healthcare workers in selected EU member states

Annotation

The presented material deals with the remuneration of individual categories of health workers in selected EU states and the basis of which mechanism the salary of these workers increases in these countries.

Keywords

healthcare worker, salary scales, gross monthly salary, length of experience, collective agreements, salary increase

Vypracovala: RNDr. Katarína Kubišová, Parlamentný inštitút

Schválila: PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD., riaditeľka PI

Materiál slúži najmä pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom odboru Parlamentný inštitút a autorov. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Obsah

1. Úvod	5
2. Súhrn	6
3. Situácia v Slovenskej republike	10
4. Situácia vo vybraných štátoch EÚ	13
4.1 Cyprus.....	13
4.2 Česká republika	14
4.3 Estónsko	15
4.4 Fínsko	16
4.5 Grécko	16
4.6 Holandsko	18
4.7 Lotyšsko	20
4.8 Luxembursko	22
4.9 Maďarsko.....	23
4.10 Nemecko	25
4.11 Poľsko.....	26
4.12 Portugalsko.....	28
4.13 Rakúsko.....	30
4.14 Rumunsko.....	30
4.15 Slovinsko.....	31
4.16 Švédsko	33
4.17 Taliansko.....	33
5. Porovnanie výšky plátov na základe štatistík OECD	35
Použité zdroje	42

1. Úvod

Predmetom porovnávacej štúdie je finančné odmeňovanie zdravotníckych pracovníkov v jednotlivých štátoch EÚ a mechanizmus, na základe ktorého dochádza k nárastu miezd týchto pracovníkov. Skúmané dáta sa týkali troch hlavných okruhov:

- právny základ na odmeňovanie zdravotníckych pracovníkov
- výška mzdy jednotlivých kategórií zdravotníckych pracovníkov
- mechanizmus nárastu mzdy

Hneď v úvode však treba povedať, že porovnanie plátov zdravotníckych pracovníkov medzi jednotlivými štátmi naráža vo všeobecnosti na viaceré úskalía. Existuje mnoho faktorov, ktoré výšku platu v tejto oblasti ovplyvňujú, ako napr.:

- kategória zdravotníckeho pracovníka (lekár, lekár špecialista, sestra, pomocná sestra, laborant, sanitár, záchranár atď.), pričom pre dôkladné porovnanie by bolo treba presne definovať jednotlivé kategórie (kompetencie, nároky na vzdelanie, odbornosť atď.)
- stupeň dosiahnutého vzdelania, resp. odborných vedomostí
- dĺžka praxe
- ambulantná alebo nemocničná sféra
- odbor medicíny (prioritný, alebo nie)
- štátny alebo súkromný sektor
- základná mzda alebo mzda s príplatkami a náhradami (služby v nemocnici, nočné služby, rizikové príplatky, pohotovostné príplatky atď.)

Vykazovanie výšky plátov zdravotníckych pracovníkov je pritom úzko naviazané na širší kontext systému zdravotnej starostlivosti v konkrétnom štáte, preto je porovnanie plátov v danej oblasti niekedy pomerne zložité, a to aj v prípade presne definovanej metodiky a kontextu. Navyše, najnovšie údaje o výške plátov nie sú k dispozícii u všetkých štátov za to isté obdobie – niekde sú údaje aj za rok 2024, v iných prípadoch sú posledné údaje len za rok 2020.

Napriek tomu sa v predkladanom materiáli pokúšame priniesť určité medzinárodné porovnanie v danej oblasti – jednak na základe vlastného výskumu (pričom dáta čerpáme najmä z odpovedí štátov v rámci Európskeho centra prte parlamentný výskum a dokumentáciu¹ a ďalšie citované zdroje) a následne na základe dostupných štatistík OECD (v závere analýzy).

¹ ECPRD požiadavka č. 5933; Finančné ohodnotenie zdravotníckych pracovníkov, november 2024, dostupné online na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/968810> (uzavretá databáza)

2. Súhrn

Štát	Najnižšia mesačná hrubá základná mzda zdravotníckeho pracovníka v € ²						Mechanizmus nárastu mzdy
	lekár	lekár špecialista	zdravotná sestra v nemocnici	pôrodná asistentka	záchranár	zdravotnícky asistent, sanitár	
Cyprus	4 808	-	-	-	-	-	automatická indexácia cien + kolektívne dohody + podľa výkonu
Česká republika	1 543	-	-	-	-	612	-
Estónsko	-	-	-	-	-	-	kolektívna dohoda
Fínsko	3 779	-	2 761	-	-	-	kolektívna dohoda
Grécko	-	-	-	-	-	-	zákonom
Holandsko	3 670	-	1 850	1 500	-	1 510	kolektívne dohody + odpracované roky a stupeň samostatnosti
Lotyšsko	1 813	-	1 189	1 189	1 189	863	kolektívne dohody + vládna politika
Luxembursko	8 082	-	5 411	5 411	-	-	-
Maďarsko	1 658	1 658	-	-	-	-	dohoda medzi vládou, lekárskou komorou a odbormi
Nemecko	5 288	-	3 305	-	-	2 718	kolektívne dohody + zákony o minimálnej mzde

² Uvádza sa väčšinou pre pracovníka s najnižšou dĺžkou praxe.

Štát	Najnižšia mesačná hrubá základná mzda zdravotníckeho pracovníka v € ²						Mechanizmus nárastu mzdy
	lekár	lekár špecialista	zdravotná sestra v nemocnici	pôrodná asistentka	záchranár	zdravotnícky asistent, sanitár	
Poľsko	1 976	2 407	1 561	1 561	1 561	-	nárast mzdy je naviazaný na nárast priemernej mzdy v národnom hospodárstve
Portugalsko ³	3 280	3 779	1 333	-	-	870	spoločné nariadenie predsedu vlády a ministra financií na podklade viacročnej kolektívnej dohody
Rumunsko	2 838	2 248	1 111	1 111	-	-	-
Slovinsko	1 746	2 585	1 240	-	-	1 132	kolektívne dohody
Slovenská republika	1 956	3 260	1 401	1 401	1 440	938	platový automat
Švédsko	-	-	-	-	-	-	kolektívne dohody
Taliansko	-	-	-	-	-	-	kolektívne dohody

Zdroj: Vlastné spracovanie a prepočty autorky na základe odpovedí štátov v rámci požiadavky ECPRD č. 5933 Finančné odmeňovanie zdravotníckych pracovníkov.

³ Ročná mzda zdravotníckych pracovníkov sa vypláca v 14 dávkach.

Z údajov poskytnutých jednotlivými parlamentmi v rámci ECPRD vyplýva niekoľko skutočností:

1. Právny základ pre odmeňovanie zdravotníckych pracovníkov

- zákon o zdravotníckych pracovníkoch – Grécko, Maďarsko, Poľsko, Slovenská republika
- zákon o zdravotnej starostlivosti – Cyprus
- zákon o odmeňovaní vo verejnom sektore – Grécko, Lotyšsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko
- nariadenie vlády – Cyprus, Česká republika, Lotyšsko, Rumunsko
- kolektívna dohoda – Estónsko, Fínsko, Holandsko, Luxembursko, Nemecko, Slovinsko, Švédsko, Taliansko

2. Výška minimálnej hrubej mesačnej mzdy zdravotníckeho pracovníka

Pri porovnávaní výšky miezd jednotlivých kategórií zdravotníckych pracovníkov sme narážali na obmedzenia, spomenuté v úvode materiálu. Viaceré štáty neuviedli výšky miezd a niektoré uviedli len priemerné mzdy a nie najnižšie mesačné hrubé mzdy. Preto má interpretácia údajov v tabuľke značné limity.

Na základe údajov, poskytnutých parlamentmi, majú najnižšiu tabuľkovú minimálnu mesačnú hrubú mzdu zo sledovaných štátov lekári v Českej republike a Maďarsku; najvyššiu v Luxembursku a Nemecku a potom vo Fínsku, Holandsku a na Cypre. V kategórii zdravotných sestier sme zaznamenali najnižšie minimálne hrubé mesačné mzdy v Rumunsku a Lotyšsku a najvyššie v prípade sestier v Luxembursku, Nemecku a potom vo Fínsku.

Pri ostatných kategóriách zdravotníckych zamestnancov nám malé množstvo údajov neumožňuje relevantné medzinárodné porovnanie.

Zaujímavé je, že len jeden ďalší štát (okrem Slovenska), a to Poľsko, uviedol, že výška plátov zdravotníckych pracovníkov je naviazaná na priemernú mesačnú mzdu v národnom hospodárstve.

3. Mechanizmus nárastu miezd

Všetky sledované štáty uviedli, že nárast plátov v zdravotníctve sa automaticky odvíja od počtu odpracovaných rokov, teda dĺžky praxe.

Väčšina sledovaných štátov uviedla, že nárast plátov v zdravotníctve je výsledkom kolektívnej dohody – Estónsko, Fínsko, Holandsko, Maďarsko, Nemecko a Taliansko. V prípade Cypru sa okrem kolektívnej dohody zohľadňuje aj výkon pracovníka a Lotyšsko uviedlo, že ide o výsledok kolektívneho vyjednávania a vládnej politiky.

Grécko uviedlo, že na základe zákona, účinného od 1. 1. 2024, došlo k zvyšovaniu plátov zdravotníckych pracovníkov vo všetkých plátových triedach približne o 70 €.

V Poľsku, podobne ako na Slovensku, je výška plátov v zdravotníctve naviazaná na priemernú mesačnú mzdu v národnom hospodárstve, teda na základe nárastu tejto mzdy sa každoročne prepočítavajú aj platové tabuľky zdravotníckych pracovníkov.

Jedine Portugalsko uviedlo, že má podpísanú viacročnú kolektívnu dohodu ohľadom nárastu plátov zdravotníckych pracovníkov, na základe ktorej sa každoročne určuje výška ich plátov spoločným nariadením predsedu vlády a ministra financií.

Nemecko uviedlo, že mesačné platy v zdravotníctve vrátane osobitných plátieb sa od roku 2016 do roku 2023 zvýšili celkovo o 21 %.

3. Situácia v Slovenskej republike

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

Odmeňovanie zdravotníckych pracovníkov v Slovenskej republike je upravené § 80a – § 80b *zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*.⁴ V poslednom období došlo prostredníctvom novely tohto zákona k úprave mzdových podmienok pre zdravotnícky personál pracujúci v nemocniciach a v ambulanciách záchranej zdravotnej služby (ZZS).

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Základná zložka mzdy jednotlivých zdravotníckych pracovníkov v nemocniciach sa vždy vypočítava z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve zistenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa priznáva základná zložka mzdy, pričom v závislosti od typu zdravotníckeho pracovníka sa určuje koeficient, ktorým sa táto suma ešte násobí.

Na základe schválených legislatívnych zmien mzdových podmienok sa zvýšili koeficienty takto:

- pre lekára a zubného lekára pracujúceho v nemocnici a pre lekára pracujúceho v ambulancii záchranej zdravotnej služby – 1,50 násobok
- pre lekára a zubného lekára pracujúceho v nemocnici a pre lekára pracujúceho v ambulancii záchranej zdravotnej služby so špecializáciou – 2,50 násobok
- pre farmaceuta – 1,27 až 2,10 násobok
- pre zdravotnú sestru a pôrodnú asistentku – 1,00 až 1,15 násobok (podľa stupňa odborného vzdelania)
- pre fyzioterapeuta – 0,91 až 1,08 násobok (podľa stupňa odborného vzdelania)
- pre zdravotníckeho laboranta – 0,91 až 1,10 násobok
- pre rádiologického technika – 0,91 až 1,08 násobok
- pre zdravotníckeho záchranára 1,08 až 1,13 násobok
- pre praktickú sestru – asistenta 0,85 až 0,94 násobok
- pre sanitára – 0,70 až 0,74 násobok atď.

Koeficient, ktorým sa násobí priemerná mesačná mzda pre výpočet základnej zložky mzdy, sa zdravotníckym pracovníkom pracujúcim v nemocniciach zvyšuje za každý odpracovaný rok o násobok priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa priznáva základná zložka mzdy:

- pre lekára a zubného lekára – o 0,015 až 0,03 násobok
- pre ostatné kategórie zdravotníckych pracovníkov – o 0,01 násobok

⁴ Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dostupné online: <https://www.slovlex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/578/20241001>

Maximálne však bude možné jeho navýšenie za tridsať odpracovaných rokov.

Základná zložka mzdy zdravotníckeho pracovníka nezahŕňa príplatky, iné nárokovateľné a nenárokovateľné zložky mzdy, mzdu za prácu nadčas, mzdu za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku atď.

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Nárast platov v zdravotníctve sa uskutočňuje automaticky na základe tzv. „platového automatu“ zavedeného vládou E. Hegera v roku 2022 počas hromadných výpovedí lekárov. Platový automat zohľadňuje odbor, kvalifikáciu a počet odpracovaných rokov zdravotníckych pracovníkov. Nezohľadňuje však výkonnosť zamestnancov a je obmedzený iba na zdravotnícky personál pracujúci mimo ambulantného sektora.⁵

Zákon č. 278/2024 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ďalším zlepšovaním stavu verejných financií⁶ mal pôvodne spomaliť nárast platov zdravotníckych pracovníkov v súvislosti s konsolidáciou verejných financií v štáte. Vláda prijatím konsolidačného balíka spomalila valorizáciu platov zdravotníkov na roky 2025 a 2026 z plánovaného rastu o 9,7 % na 3 %.

Avšak pre nespokojnosť zdravotníckych pracovníkov a z obavy pred hromadnými výpoveďami došlo dňa 6. novembra 2024 ku schváleniu novely zákona č. 578/2024 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti (v skrátanom legislatívnom konaní), podľa ktorej sa pre rok 2025 a 2026 zastavenie nárastu platov netýka zdravotných sestier, pôrodných asistentiek, záchranárov a niektorých ďalších skupín zdravotníckych pracovníkov, ktorých minimálna výška základnej zložky mzdy je v tomto roku pod koeficientom 1,00. Pri ostatných zdravotníkoch majú platy v nasledujúcich dvoch rokoch rásť pomalšie, ako sa plánovalo. Oproti stavu po schválení konsolidačných opatrení však príde vďaka novele k zvýšeniu, a to z 3 na 6,44 % na rok 2025 a na 8,05 % na rok 2026.

⁵ Bolo by vhodné prehodnotiť platový automat nemocničných lekárov? Dostupné na internete:

<https://www.medicina.trend.sk/2024/06/13/anketa-bolo-by-vhodne-prehodnotit-platovy-automat-nemocnicnych-lekarov/>

⁶ Zákon č. 278/2024 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ďalším zlepšovaním stavu verejných financií. Dostupné online: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2024/278/?ucinnost=05.12.2024>

Informatívny materiál nezáväzného charakteru. Závazný je výpočet podľa zákona.							2023	2023	2023	2023	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024
Zdravotnícke povolania (Zákon NR SR 578/2004 Z.z. § 80a - § 80b)	Základné koeficienty od 1.1.2023				Navyšenie za prax		Min. mzda 2023				Min. mzda 2024				Priplatok za každý rok praxe 2024 <i>Pozn. túto sumu prenášobí počtom rokov praxe a pripočítat k základnej zložke mzdy</i>			
	Odborné	CPČ	ŠŠ	Pokročilá prax	Za každý rok praxe	Do max rokov	Odborné	CPČ	ŠŠ	Pokročilá prax	Odborné	CPČ	ŠŠ	Pokročilá prax	Odborné	CPČ	ŠŠ	Pokročilá prax
lekár	1,50	-	-	-	0,015	30	1 816,50 €	- €	- €	- €	1 956,00 €	- €	- €	- €	19,56 €	-	-	-
lekár	-	-	2,50	-	0,025	30	- €	- €	3 027,50 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	32,60 €
zubný lekár	1,50	-	-	-	0,015	30	1 816,50 €	- €	- €	- €	1 956,00 €	- €	- €	- €	19,56 €	-	-	-
zubný lekár	-	-	2,50	-	0,025	30	- €	- €	3 027,50 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	32,60 €
farmaceut	1,27	1,32	2,10	-	0,010	30	1 537,97 €	1 598,52 €	2 543,10 €	- €	1 656,08 €	1 721,28 €	- €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
fyzik	1,27	-	2,10	-	0,010	30	1 537,97 €	- €	2 543,10 €	- €	1 656,08 €	- €	- €	- €	13,04 €	-	-	13,04 €
laboračný diagnostik	1,27	1,32	2,10	-	0,010	30	1 537,97 €	1 598,52 €	2 543,10 €	- €	1 656,08 €	1 721,28 €	- €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
logopéd	1,19	1,23	1,40	-	0,010	30	1 441,09 €	1 489,53 €	1 695,40 €	- €	1 551,76 €	1 603,92 €	1 825,60 €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
liečebný pedagóg	1,19	1,23	1,40	-	0,010	30	1 441,09 €	1 489,53 €	1 695,40 €	- €	1 551,76 €	1 603,92 €	1 825,60 €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
psychológ	1,19	1,23	1,40	-	0,010	30	1 441,09 €	1 489,53 €	1 695,40 €	- €	1 551,76 €	1 603,92 €	1 825,60 €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
sestra	1,00	1,05	1,10	1,15	0,010	30	1 211,00 €	1 271,55 €	1 332,10 €	1 392,65 €	1 304,00 €	1 369,20 €	1 434,40 €	1 499,60 €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	13,04 €
pôrodná asistentka	1,00	1,05	1,10	1,15	0,010	30	1 211,00 €	1 271,55 €	1 332,10 €	1 392,65 €	1 304,00 €	1 369,20 €	1 434,40 €	1 499,60 €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	13,04 €
zdravotnícky záchranár	1,08	-	1,13	-	0,010	30	1 307,88 €	- €	1 368,43 €	- €	1 408,32 €	- €	- €	- €	13,04 €	-	-	13,04 €
verejný zdravotník	0,91	0,96	1,08	-	0,010	30	1 102,01 €	1 162,56 €	1 307,88 €	- €	1 186,64 €	1 251,84 €	1 408,32 €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
fyzioterapeut	0,91	0,96	1,08	-	0,010	30	1 102,01 €	1 162,56 €	1 307,88 €	- €	1 186,64 €	1 251,84 €	1 408,32 €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
zdravotnícky laborant	0,91	0,96	1,10	-	0,010	30	1 102,01 €	1 162,56 €	1 332,10 €	- €	1 186,64 €	1 251,84 €	1 434,40 €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
radiologický technik	0,91	0,96	1,08	-	0,010	30	1 102,01 €	1 162,56 €	1 307,88 €	- €	1 186,64 €	1 251,84 €	1 408,32 €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
dentálna hygienička	0,88	-	-	-	0,010	30	1 065,68 €	- €	- €	- €	1 147,52 €	- €	- €	- €	13,04 €	-	-	13,04 €
nutričný terapeut	0,88	-	1,00	-	0,010	30	1 065,68 €	- €	1 211,00 €	- €	1 147,52 €	- €	- €	- €	13,04 €	-	-	13,04 €
zubný technik	0,91	0,96	-	-	0,010	30	1 102,01 €	1 162,56 €	- €	- €	1 186,64 €	1 251,84 €	- €	- €	13,04 €	13,04 €	-	-
technik pre zdravotnícke pomôcky	0,91	0,96	-	-	0,010	30	1 102,01 €	1 162,56 €	- €	- €	1 186,64 €	1 251,84 €	- €	- €	13,04 €	13,04 €	-	-
farmaceutický laborant	0,91	-	1,08	-	0,010	30	1 102,01 €	- €	1 307,88 €	- €	1 186,64 €	- €	- €	- €	13,04 €	-	-	13,04 €
ortopedický technik	0,85	-	-	-	0,010	30	1 029,35 €	- €	- €	- €	1 108,40 €	- €	- €	- €	13,04 €	-	-	13,04 €
optometrista	-	-	-	-	0,010	30	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	-	-	-	-
praktická sestra	0,85	0,89	0,94	-	0,010	30	1 029,35 €	1 077,79 €	1 138,34 €	- €	1 108,40 €	1 160,56 €	1 225,76 €	- €	13,04 €	13,04 €	13,04 €	-
masér	0,85	-	-	-	0,010	30	1 029,35 €	- €	- €	- €	1 108,40 €	- €	- €	- €	13,04 €	-	-	13,04 €
očný optik	-	-	-	-	0,010	30	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	-	-	-	-
zubný asistent	0,85	-	-	-	0,010	30	1 029,35 €	- €	- €	- €	1 108,40 €	- €	- €	- €	13,04 €	-	-	13,04 €
sanitár	0,70	0,74	-	-	0,010	30	847,70 €	896,14 €	- €	- €	912,80 €	964,96 €	- €	- €	13,04 €	13,04 €	-	-
Priem. mzda v hosp. z pred dvoch rokov							1 211,00 €	1 211,00 €	1 211,00 €	1 211,00 €	1 304,00 €	1 304,00 €	1 304,00 €	1 304,00 €	1 304,00 €	1 304,00 €	1 304,00 €	1 304,00 €

Pozn.
 Informatívny materiál nezáväzného charakteru. Závazný je výpočet podľa zákona.
 *Základná zložka mzdy je regulovaná zákonom 578/2004 Z. z. v ústavných zdravotníckych zariadeniach od § 80a
 *K základnému koeficientu sa pripočíta navyšovací koeficient podľa § 80b, čiže príklad pri sestry 0.01 krát počet rokov praxe, avšak maximálne do 30 rokov. Čiže pri 20 ročnej praxi sa k základnému koeficientu pripočíta 20x0.01 = 0.2, čiže základný koeficient sestry so špecializáciou a 20 ročnou praxou bude 1.1+0.2=1.3
 *Koeficient uvedený v zákone a navyšený o koeficient za roky praxe je prenášaný priemernou mzdou v hospodárstve z pred dvoch rokov, pre rok 2024 to teda bude násobene sumou 1304 eur
 *Zdroj priemernej mzdy pre výpočet je z decembrovej 2023 makroekonomickej prognózy MF SR https://fp.sk/prognozy/makroekonomicke-prognozy/, záložka Trh práce, riadok 49
 *Prechodné ustanovenie (§ 102as ods. 2) za roky praxe v prípade lekárov so špecializáciou stanovuje navyšovací koeficient na 0,025 počas 2023 a 2024

Zdroj: Ministerstvo zdravotníctva SR: https://www.health.gov.sk/Zdroje?/Sources/dokumenty/IZA/Min-zlozky-mzdy-UZS_2023-2024.pdf

4. Situácia vo vybraných štátoch EÚ

Informácie, týkajúce sa platových náležitostí a rastu plátov zdravotníckych pracovníkov v jednotlivých vybraných štátoch EÚ, pochádzajú predovšetkým z odpovedí štátov na otázky zadané v rámci ECPRD⁷, Tieto údaje sú doplnené o ďalšie zdroje citované priamo v texte.

4.1 Cyprus

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

V Cyperskej republike zákon o všeobecnom zdravotnom systéme z roku 2001 (zákon 89(I)/2001), vrátane všetkých zmien a doplnení, predstavuje legislatívny rámec, ktorým sa riadi organizácia zdravotného poistenia (HIO) a implementácia všeobecného zdravotného systému, vrátane určovania plátov zdravotníckych pracovníkov. Podobne zákon o ochrane miezd z roku 2007 (35(I)/2007) upravuje stanovenie výšky plátov, určených buď úrovňou platovej stupnice, alebo pevnou mzdou v závislosti od pozície a zmluvy zamestnanca.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Hrubý základný plat zdravotníckych pracovníkov sa môže líšiť v závislosti od viacerých faktorov. Napríklad ročná hrubá mzda začínajúcich lekárov vo verejných nemocniciach a klinikách v Cyperskej republike je 57 696 €. Čo sa týka lekárov pracujúcich v rámci všeobecného zdravotného systému (GeSY) Cyperskej republiky, priemerná ročná mzda pre pediatrov je 126 237 €, zatiaľ čo pre lekárov pre dospelých je 127 435 €. Odmeňovanie lekárov však závisí od toho, koľko pacientov má lekár vo svojom registri. Poplatky u lekára s 2500 pacientmi budú iné ako u lekára s 500 pacientmi. Väčšina lekárov má vo svojom registri v priemere asi 1 200 pacientov.

Základnú hrubú mzdu ostatných kategórií zdravotníckych pracovníkov, ako sú zdravotné sestry, sanitári, laboranti a pod., určuje organizácia pre ktorú pracujú, na základe všeobecného nariadenia o určovaní základných/minimálnych plátov, zvyšovaní plátov, príplatkoch atď.

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Na základe rozhodnutia Štátnej agentúry pre zdravotné služby Cyperskej republiky (OKYPY), možnosti zvýšenia základného plátu sú takéto:

- zvýšenie na základe „automatickej indexácie cien“, ktorú každoročne určuje príslušné ministerstvo práce
- horizontálne ročné zvýšenie plátov pre všetkých pracovníkov v zdravotníctve o stanovené percento z plátu. Percentá boli nedávno stanovené po rokovaní medzi OKYPY a združeniami zdravotníckych pracovníkov na ďalšie tri roky, po ktorých sa záležitosť prehodnotí v roku 2026.
- variabilné dodatočné zvýšenie poskytované podľa hodnotenia výkonu každého zamestnanca vo verejných všeobecných nemocniciach a klinikách, o ktorom rozhodne správna rada organizácie a na základe finančnej kapacity organizácie.

⁷ Financial remuneration of healthcare workers. Požiadavka ECPRD č. 5933 (uzavretá databáza). C. d.

4.2 Česká republika

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

Zdravotnícki pracovníci, lekári a zubní lekári sú odmeňovaní podľa tzv. platových tabuliek, ktoré predstavujú platové tarify podľa vzdelania („platová trieda“) a odpracovaných rokov („platový stupeň“). Ustanovuje ich *nariadenie vlády č. 341/2017 Zb. o platových pomeroch zamestnancov vo verejných službách a správe v znení neskorších predpisov*⁸.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Platy zdravotníckych pracovníkov sú uvedené v prílohe číslo 3 nariadenia vlády č. 341/2017 Zb. Táto tabuľka určuje platy zdravotníckych pracovníkov verejného sektora – napr. sestry, fyzioterapeuti, pôrodné asistentky, sanitári, rádiologickí asistenti a ďalší „nelekárski“ zdravotnícki pracovníci.

Platová trieda sa líši podľa odbornosti. Vo všeobecnosti platí, že platové triedy 1 – 2 sú pre ľudí so základným vzdelaním; 3. trieda pre stredoškolské vzdelanie; 4. – 5. trieda stredoškolské vzdelanie s certifikátom; 6. – 8. trieda stredoškolské vzdelanie s maturitou; 9. trieda vyššie odborné vzdelanie; 10. trieda bakalársky stupeň; triedy 11-16 magisterský stupeň.

Tabuľka definuje 12 platových tried (podľa vzdelania a odbornosti) a 12 platových stupňov (podľa dĺžky praxe) a pre každý z nich definuje príslušnú výšku mzdy. Rozpätie sa pohybuje od 612 € do 1 931 €.

Platy lekárov a zubných lekárov sú uvedené v prílohe číslo 4. Táto tabuľka sa vzťahuje na

- a) lekárov alebo zubných lekárov poskytujúcich zdravotnícke služby uvedené v § 2 ods. 2 a 3 zákona o zdravotných službách⁹ u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a
- b) lekárov orgánu sociálneho zabezpečenia.

Tabuľka definuje výšku miezd pre 6 platových tried (11 – 16) a 12 platových stupňov (podľa dĺžky praxe). Rozpätie miezd sa pohybuje od 1 543 € do 3 029 €.

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Mzda môže rásť s dosiahnutým vyšším vzdelaním alebo odpracovanými rokmi v odbore (podľa platových tabuliek).

K poslednému zvýšeniu platov zdravotníkov, lekárov a zubných lekárov došlo od 1.1.2022.

⁸ Nařízení vlády č. 341/2017 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Dostupné na internete (v češtine): <https://www.e-sbirka.cz/sb/2017/341?zalozka=text>

⁹ Zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). Dostupné na internete (v češtine): <https://www.e-sbirka.cz/sb/2011/372/2023-01-01?zalozka=text>

4.3 Estónsko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

Plat zdravotníckych pracovníkov je naviazaný na kolektívnu zmluvu¹⁰. Podľa kolektívnej zmluvy pre zdravotníkov bola minimálna hodinová mzda pre lekárov v marci 2022 13,85 eura a pre špecialistov 15,00 eura. Minimálna hodinová mzda pre sestry a pôrodné asistentky bola 8,40 eura, pre zdravotníckych technických pracovníkov 7,07 eura a pre sanitárov 5,25 eura. Minimálna mzda rezidentného lekára sa rovná platu lekára.

Právnym základom kolektívnych zmlúv v Estónsku je zákon o kolektívnych zmluvách¹¹. Tento zákon určuje právne základy pre uzatváranie a plnenie všetkých kolektívnych zmlúv v Estónsku.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Priemerná hrubá hodinová a hrubá mesačná mzda zdravotníckych pracovníkov v roku 2022 v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástla.

Priemerná základná hodinová mzda lekárov bola v marci 2022 16,86 eura, čo je o jedno euro alebo 6 % viac ako v roku 2021. Najvyššiu priemernú základnú hodinovú mzdu mali lekári pracujúci v špecializovaných liečebných ústavoch (20,65 eura) a najnižšiu lekári pracujúci v rehabilitačných ústavoch. (14,34 eura). Priemerná hrubá mesačná mzda lekárov vrátane všetkých odmien bola 4 096 eur, teda o 7 % vyššia ako v roku 2021. Hoci hrubá mesačná mzda lekárov vzrástla v porovnaní s priemernou estónskou mzdou menej, stále bola viac ako dvojnásobkom celoštátnej priemernej mzdy.

Priemerná základná hodinová mzda sestier a pôrodných asistentiek bola v marci 2022 9,33 eura, čo je o 7 % viac ako v roku 2021. Priemerná hrubá hodinová mzda vrátane pravidelných odmien bola 11,03 eura, teda o 5 % vyššia ako v predchádzajúcom roku. Najvyššiu priemernú základnú hodinovú mzdu poberali sestry a pôrodné asistentky v špecializovaných liečebných ústavoch (10,46 eura) a najnižšiu v rehabilitačných ústavoch (7,32 eura). Priemerná hrubá mesačná mzda sestier a pôrodných asistentiek vrátane všetkých odmien bola 2 230 eur, čo predstavuje medziročný nárast o 6 %. Hrubá mesačná mzda sestier a pôrodných asistentiek prevýšila priemernú estónsku mzdu o 40 % (2021 – 43 %).

Priemerná základná hodinová mzda sanitárov bola v marci 2022 5,64 eura, čo je o 5 % viac ako v roku 2021. Priemerná hrubá hodinová mzda vrátane pravidelných odmien bola 7,13 eura, medziročne sa tiež zvýšila o 5 %. Priemerná hrubá mesačná mzda sanitárov bola 1 455 eur, čo je o 7 % viac ako v predchádzajúcom roku. Hrubá mesačná mzda sanitárov tvorila 91 % priemernej mzdy v Estónsku.

¹⁰ Kollektiivleping. Dostupné na internete (v estónskom jazyku): <https://arstideliit.ee/wp-content/uploads/2021/05/Tervishoiusektori-kollektiivleping-2021-2022.pdf>

¹¹ Collective Agreements Act. Dostupné na internete (v anglickom jazyku): <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/501072023005/consolide>

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Kolektívna zmluva môže určiť okrem iného aj mzdové podmienky a minimálnu mzdu a postup pri jej úprave na základe zvýšenia životných nákladov. Doba platnosti kolektívnej zmluvy je jeden rok, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak. Zmluvné strany sú povinné počas trvania kolektívnej zmluvy dodržiavať podmienky kolektívnej zmluvy a zdržať sa vyhlasovania štrajku alebo výluky s cieľom zmeny a doplnenia podmienok ustanovených v kolektívnej zmluve. Štátny a správny dozor nad dodržiavaním požiadaviek zákona o kolektívnej zmluve vykonáva inšpektorát práce.

4.4 Fínsko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

Vo Fínsku nie sú platy zdravotníckych pracovníkov (alebo iných pracovníkov) stanovené v legislatíve. Namiesto toho sú definované v kolektívnych zmluvách, vyjednaných zamestnávateľskými zväzmi a odborovými zväzmi. Kolektívne zmluvy majú zvyčajne platnosť 1 až 3 roky.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Pre zdravotníckych pracovníkov vo verejnom a súkromnom sektore existujú samostatné kolektívne zmluvy.

Niekoľko príkladov minimálnych platov vo verejnom zdravotníctve v roku 2024:

- 2 761,29 eur mesačne pre sestry, rádiografy, laboratórne sestry, fyzioterapeutov, ergoterapeutov a dentálnych hygienikov
- 3 779,37 eur mesačne pre lekára pracujúceho v zdravotnom stredisku, ktorý je na začiatku kariéry

4.5 Grécko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

V Grécku sa zdravotnícke služby poskytujú verejnosti prostredníctvom národného systému zdravotnej starostlivosti (ESY) a rôznych inštitúcií a jednotiek pod jeho dohľadom. Všetci zdravotnícki pracovníci v rámci ESY sú štátnymi zamestnancami. V otázkach finančného odmeňovania týchto pracovníkov príslušná legislatíva rozlišuje medzi lekármi a zubnými lekármi na jednej strane a ošetrovateľskými pracovníkmi (sestry, sanitári atď.) na strane druhej. Finančné odmeňovanie zamestnancov verejnej správy vo všeobecnosti upravuje zákon 4354/2015¹². Väčšina kategórií zdravotníckych pracovníkov spadá do rozsahu jeho platových ustanovení. Niektoré kategórie zdravotníckych pracovníkov sú však z tohto zákona vyňaté a v súčasnosti sa riadia zákonom 4999/2022¹³. Jedná sa najmä o lekárov a zubných lekárov Národného systému zdravotnej starostlivosti (ESY), ako aj asistentov a platených špecializovaných lekárov a pod. Platové zaradenie a rast týchto lekárov sa riadi osobitným štatútom zákona.

¹² LAW NO. 4354 Government Gazette A' 176/16.12.2015. Dostupný na internete (v gréckom jazyku): https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/139067/nomos-4354-2015#google_vignette

¹³ LAW NO. 4999 Government Gazette A 225/7.12.2022. Dostupný na internete (v gréckom jazyku): <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/843236/nomos-4999-2022>

Nakoniec je dôležité spomenúť, že od 1.1.2024 nadobudol účinnosť zákon 5045/2023¹⁴, a teda došlo k úpravám miezd všetkých zdravotníckych pracovníkov v rámci zákona 4999/2022 a zákona 4354/2015.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

V Grécku sa na platové zaradenie a rast plátov zdravotníckych pracovníkov vzťahujú články 54, 55 a 56 zákona L.4999/2022, a pre ošetrovateľských pracovníkov v rámci jednotnej platovej stupnice verejných zamestnancov príslušné ustanovenia zákona L.4354/2015.

Kategórie ošetrovateľských pracovníkov sú rozdelené na základe úrovne vzdelania do 4 úrovní (základné vzdelanie, stredoškolské vzdelanie, technologické a univerzitné vzdelanie). Hrubý základný plat týchto pracovníkov je určený v článku 14 L.4354/2015, ktorý stanovuje základnú sumu (780 eur) v platovej triede 1 pre pracovníkov so základným vzdelaním (článok 14 ods. 1). Základný vstupný plat pre pracovníkov všetkých ostatných kategórií sa určí vynásobením uvedenej sumy koeficientmi uvedenými v článku 14 ods. 2 (2. kategória 1,10, 3. kategória 1,33, 4. kategória 1,40).

Zdravotnícki pracovníci, na ktorých sa vzťahujú ustanovenia zákona 4999/2022:

- Zdravotnícki pracovníci podľa článku 54: ich plat sa stanovuje na základe ich pracovnej pozície. V článku je uvedených päť pozícií (koordinačný riaditeľ, riaditeľ, kurátor A, kurátor B a nakoniec špecializovaný lekár). Odsek 6 stanovuje výšku základného platu koordinačného riaditeľa v platovej triede 1 (1,998 eura). V odsekoch 7 – 9 sú platy všetkých ostatných štyroch kategórií určené na základe percenta platu koordinačného riaditeľa, ktoré je pre každú kategóriu odlišné (riaditeľ: 95 %, kurátor A: 90 %, kurátor B: 78 %, odborní lekári: 63 %).
- Zdravotnícki pracovníci podľa článku 55: článok uvádza štyri pozície (riaditeľ, lekári úrovne A a B a nakoniec všeobecní lekári a biopatológovia). V odseku 6 zákon stanovuje nástupný základný plat riaditeľa na 1,898 eura a pre všetky ostatné kategórie sa základný plat určí vynásobením tejto sumy koeficientom uvedeným v odsekoch 7-8 (lekár úrovne A: 0,947, lekár úrovne B, všeobecní lekári a biopatológovia : 0,821).
- Zdravotnícki pracovníci podľa článku 56 ods. 6: ich základná mzda sa stanovuje na 1 219 eur.

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Systém postupného rastu miezd na základe odpracovaných rokov je upravený pre každú kategóriu zdravotníckych pracovníkov v príslušných ustanoveniach zákona č. 4354/2015 a zákona č. 4999/2022 v znení neskorších predpisov. Čo sa týka ošetrovateľských pracovníkov, zákon predpisuje celkový počet 19 platových tried pre ošetrovateľov s vysokoškolským a technickým vzdelaním a 13 pre pracovníkov so základným a stredoškolským vzdelaním. Rast platu sa zastaví, keď dosiahnu posledný platový stupeň (zákon 4354/2015, článok 9).

¹⁴ LAW NO. 5045 Government Gazette A 136/29.7.2023. Dostupný na internete (v gréckom jazyku): <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/904922/nomos-5045-2023>

Suma pripočítaná za platovú triedu je ustálené číslo, ktoré sa vypočítava prostredníctvom stanoveného koeficientu, odlišného pre každú kategóriu. Pridaná suma sa pohybuje od 43 do 70 eur za platovú triedu (článok 14).

Pokiaľ ide o všetky tri kategórie uvedené v zákone 4999/2022, pre každého zdravotníckeho pracovníka bez ohľadu na jeho pozíciu existuje 16 platových tried (články 54, 55, 56 ods. 1). Ich platový vývoj sa zastaví, keď dosiahnu platovú triedu 16. Čo sa týka škály rastu platov, stanovená suma, o ktorú sa platy zvyšujú v jednotlivých platových triedach, sa líši v závislosti od kategórie a pozície daného zdravotníckeho pracovníka. Podľa príslušných ustanovení L. 4999/2022 pripočítaná suma do vyšších platových taríf sa pohybuje od 43 do 71 eur za platový stupeň.

Od 1.1.2024 nadobudol účinnosť zákon 5045/2023. Článkom 20 tohto zákona sa zaviedli úpravy platov verejných pracovníkov, ktorí patria do jeho pôsobnosti, vrátane pracovníkov podľa zákona 4354/2015 a L.4999/2022. Podľa toho sa základné platy platových tried podľa zákona L.4354/2015 zvyšujú o sumu, odvodenú od nástupného platu kategórie so základným vzdelaním vynásobenej koeficientom 0,0897, zaokrúhlenú na najbližšiu jednotku eur. Základné platy všetkých zdravotníckych pracovníkov vo všetkých platových triedach sa tak zvýšili o 70 eur, čo je súčin výpočtu uvedeného v ustanovení.

4.6 Holandsko

• Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov

Functiehuis (FWG) je systém klasifikácie a hodnotenia (odmeňovania) pozícií v zdravotníckej inštitúcii. FWG poskytuje štruktúru na nastavenie platov a pracovných podmienok pre rôzne pozície v zdravotníctve a zabezpečuje spravodlivé rozdelenie platov a zodpovednosti. Matica FWG pozostáva z rôznych úrovní a škál, z ktorých každá zodpovedá rôznym pozíciám, požiadavkám na vzdelanie a skúsenosti a zodpovednosti. Napríklad sestry a opatrovatelia sú zvyčajne na nižšej úrovni, zatiaľ čo lekári a manažéri končia vo vyšších. FWG je dôležitým nástrojom zdravotníckych organizácií, ktorý zamestnancom poskytuje spravodlivú odmenu za ich prácu a zabezpečuje, že pozície zostávajú atraktívne pre súčasných aj budúcich zamestnancov. FWG je užitočný aj pre zamestnancov, pretože im umožňuje prehľad o možnom platovom náraste a o odmeňovaní na rôznych pozíciách v zdravotníctve.

Platové tabuľky

Každá úroveň pracovnej štruktúry má špecifickú platovú tarifu, zodpovedajúcu zodpovednosti a požiadavkám na pozíciu. Mzda za každú pozíciu sa skladá zo základnej sumy plus príplatkov za konkrétne zodpovednosti a počet rokov praxe.

Sektor zdravotníctva je veľmi široký a má množstvo disciplín. Nasledujúce oblasti oficiálne patria do sektora zdravotnej a sociálnej starostlivosti v Holandsku:

- všeobecné lekárstvo
- odborné lekárstvo
- ošetrovatelstvo a domáca starostlivosť (VVT)

- starostlivosť o invalidov
- starostlivosť o duševné zdravie
- starostlivosť o mládež
- sociálna práca (SW)
- starostlivosť o deti (vrátane detských skupín)
- iná starostlivosť
- univerzitná zdravotná starostlivosť

V rámci každej oblasti zdravotníctva nájdeme niekedy až desiatky rôznorodých pozícií.

• Mzdy zdravotníckych pracovníkov

Plat odborného lekára sa značne líši a závisí predovšetkým od špecializácie. No na výslednom plate sa podieľajú aj iné faktory, napríklad vek, skúsenosti a miesto, kde pracuje.

Existuje niekoľko kolektívnych zmlúv pre lekárov špecialistov, pod ktoré môžu spadať. Napríklad lekárske špecialista v nemocnici spadá pod podmienky zamestnávania lekárske špecialistov (AMS), zatiaľ čo akademický odborný lekár v univerzitnej nemocnici spadá pod systém odmeňovania akademických lekárske špecialistov (HAMS).¹⁵

Priemerné platy niektorých lekárov špecialistov:

- praktický lekár: 4 870 € v hrubom mesačne
- neurológ: 6 145 € v hrubom mesačne
- psychiater: 7 228 € v hrubom mesačne
- oftalmológ: 8 607 € v hrubom mesačne
- kardiológ: 10 622 € v hrubom mesačne

Údaje sú hrubé mesačné platy na základe 36-hodinového pracovného týždňa. Uvedené sumy nezahŕňajú príplatky, ako napríklad príspevok na dovolenku, koncoročný bonus a príspevok za nezrovnalosti.

Zamestnanec v sektore zdravotníctva v Holandsku zarobí v priemere 2 560 eur v hrubom mesačne. Platy sa pohybujú od 2 180 eur (nízke) do 2 945 eur (vysoké).¹⁶

• Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov

Nárast platov v zdravotníctve zabezpečuje každoročné vyjednávanie zdravotnými odbormi¹⁷ a postupné percentuálne zvyšovanie (na základe dĺžky praxe a stupňa samostatného výkonu práce). Zamestnávateľia určujú mzdu zamestnancov na základe pracovného zaradenia FWG VVT prostredníctvom platových taríf a prírastkov. Prírastok zodpovedá praxi zamestnanca a/alebo

¹⁵ Dutch collective labour agreements (CAO) – What do you need to know? Dostupné na internete: <https://moneywood.nl/dutch-collective-labour-agreements-cao-what-do-you-need-know>

¹⁶ Prehľad priemerných hrubých platov v zdravotníctve podľa mesta, úrovne vzdelania, provincie, kariérnej úrovne, spoločnosti a zamestnania dostupný na internete (v holandskom jazyku): <https://www.werkzoekers.nl/salaris/zorgmedewerker/#:~:text=Een%20Zorgmedewerker%20in%20Nederland%20verdiend,%2C%20carri%C3%A8reniveau%2C%20bedrijf%20en%20dienstverband.>

¹⁷ Kolektívne zmluvy v zdravotníctve. Dostupné na internete (v holandskom jazyku): <https://ambtenarensalaris.nl/zorg-en-welzijn/>

stupňu, v ktorom je zamestnanec preukázateľne spôsobilý vykonávať prácu samostatne. Každý rok sa zamestnanec posúva o jeden stupeň vyššie, kým nedosiahne maximum stupnice.¹⁸

Pozícia	Hrubý mesačný plat v €
zdravotný asistent	1 510 – 2 405
pomocný personál	1 575 – 2 535
zdravotná sestra (MBO)	1 850 – 3 155
zdravotná sestra (HBO)	1 850 – 3 470
praktická detská sestra	1 890 – 3 075
pohotovostná sestra a sestra na JIS	2 335 – 3 920
ambulantná sestra	2 445 – 3 695
chirurgický asistent	2 410 – 3 920
pôrodná sestra	1 500 – 2 350
všeobecný lekár	3 670 – 6 635

Zdroj: Salaries in healthcare: what do you earn in healthcare? <https://www.beaks.nl/salarissen-zorg/>

4.7 Lotyšsko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

V Lotyšsku je táto otázka upravená zákonom o odmeňovaní zamestnancov orgánov štátnej správy a samosprávy¹⁹ a nariadením vlády č. 445 o odmeňovaní zdravotníckych pracovníkov²⁰.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Uvedené právne predpisy stanovujú minimálne mesačné platy zdravotníckych pracovníkov zamestnaných v obecných inštitúciách, štátnych inštitúciách, štátnych a obecných zariadeniach alebo verejno-súkromných spoločnostiach, ktorí poskytujú zdravotné služby financované zo

¹⁸ Platové tabuľky, prémie a príspevky. Dostupné na internete (v holandskom jazyku): <https://cao-ziekenhuizen.nl/salarisschalen-premies-vergoedingen>

¹⁹ Law on Remuneration of Officials and Employees of State and Local Government Authorities. Dostupné na internete (v angličtine): <https://likumi.lv/ta/en/en/id/202273-law-on-remuneration-of-officials-and-employees-of-state-and-local-government-authorities>

²⁰ Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem. Dostupné na internete (v lotyšskom jazyku): <https://likumi.lv/ta/id/304001>

štátneho rozpočtu alebo rozpočtu obcí. Patria sem taktiež zdravotnícki pracovníci pracujúci v mestských vzdelávacích inštitúciách, zdravotní asistenti a súdni lekári v Štátnom centre súdneho lekárskeho vyšetrenia a vodiči vozidiel záchranej zdravotnej služby. Predpisy uvádzajú aj špeciálne prémie súvisiace s rizikom, ich výšku a postupy na ich určenie.

Špecifikujú platové rozpätia pre rôzne kategórie zdravotníckych pracovníkov. Napríklad platy lekárov a vysokošpecializovaných zdravotníckych odborníkov sa výrazne líšia od plátov pomocného personálu.

Na určenie výšky mesačného platu zdravotníckych pracovníkov zriaďuje riaditeľ zdravotníckeho zariadenia komisiu (zložená najmenej z troch osôb). Komisia hodnotí príslušné pozície a prideluje kvalifikačnú kategóriu pracovných miest podľa predpisov o hodnotení duševnej práce a metodiky určovania kvalifikačných kategórií pracovných miest pre zamestnancov štátnych inštitúcií. Stupnicu platových taríf zdravotníckeho personálu schvaľuje riaditeľ zdravotníckeho zariadenia s prihliadnutím na platový fond príslušného zariadenia a vyššie uvedené predpisy.

Kvalifikačné kategórie zdravotníckych pracovníkov

číslo	Zamestnanecká kategória	Trieda
I. Certifikované pozície zdravotníckych pracovníkov		
1.1.	Lekár, zubný lekár	1
1.2.	Fyzioterapeut, audiológ, odborník na výživu, ergoterapeut, technický ortopéd, arteterapeut, optometrista	2
1.3.	Zdravotná sestra (všeobecná sestra), asistent lekára (záchránár), pôrodná asistentka, biomedicínsky laborant, rádiologický asistent	3
1.4.	Masér, ergoterapeut, fyzioterapeut, dentálny hygienik, zubný technik	4
II. Registrované pozície zdravotníckych pracovníkov		
2.1.	Lekár, zubný lekár, rezident	2
2.2.	Fyzioterapeut, audiológ, odborník na výživu, ergoterapeut, technický ortopéd, arteterapeut, optometrista, zdravotná sestra (všeobecná sestra)	3
2.3.	Asistent lekára (záchránár), pôrodná asistentka, biomedicínsky laborant, rádiologický asistent	4
2.4.	Masér, asistent ergoterapeuta, asistent fyzioterapeuta, dentálny hygienik, asistent zubného lekára, zubný technik	5
2.5.	Asistent výživového poradcu	6
III. Vodiči zdravotníckych vozidiel		
3.1.	Vodič	6
IV. Pozícia zdravotníckeho asistenta		
4.1.	Zdravotnícky asistent	6

Najnižšia mesačná mzda zdravotníckych pracovníkov

číslo	Kvalifikačná trieda	Najnižšia mesačná mzda (euro)
1.	1	1 813
2.	2	1 607
3.	3	1 189
4.	4	1 056
5.	5	951
6.	6	863

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Rast miezd zdravotníckych pracovníkov v Lotyšsku je určený kombináciou mechanizmov. Keďže **neexistuje striktný „platový automat“ s pevným percentuálnym zvyšovaním**, rast miezd je ovplyvnený každoročnými rokovaniami o rozpočte a úpravy plátov sú zvyčajne založené na **dohodách so zdravotníckymi odborními a vládnej politike**. Štát upravuje mzdy podľa inflácie a podmienok na trhu práce.

4.8 Luxembursko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

V Luxembursku platí nariadenie z 25. októbra 2022, ktorým sa vyhlasuje všeobecne záväzná kolektívna pracovná zmluva pre zamestnancov pracujúcich v nemocniciach a v zariadeniach Fédération des Hôpitaux Luxembourgeois (CCT FHL 2022-2024)²¹, podpísaná 29. júla 2022, uzavretá medzi Fédération des Hôpitaux Luxembourg (ďalej len FHL) na jednej strane a odborovými organizáciami OGBL a LCGB na druhej strane, regulujúca platy zdravotníckych pracovníkov.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Hrubá mesačná mzda je definovaná pre jednotlivé **kategórie** zdravotníckych pracovníkov, napr.:
 C1 – administratívne, logistické a technické profesie bez kvalifikácie; remeselné a manuálne profesie bez kvalifikácie

C2 – administratívne, logistické a technické profesie s 2-ročnou praxou

C3 – ošetrovateľský asistent; remeselné a manuálne profesie so stredoškolským vzdelaním

C4 – zdravotná sestra so stredoškolským vzdelaním; laborant

C5 – chirurgický technik; rádiologický technik; anesteziologická sestra; detská sestra; psychiatrická sestra; pôrodná asistentka

C6 – vyštudovaná nemocničná sestra; fyzioterapeut; zdravotnícke profesie s bakalárskym titulom

C7 – zdravotnícke profesie s magisterským titulom

²¹ Grand-Ducal Regulation of 25 October 2022 declaring the general obligation of the collective labour agreement for employees employed in hospitals and in member establishments of the Federation of Luxembourg Hospitals (CCT FHL 2022-2024). Dostupné na internete (vo francúzštine):

<https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/rgd/2022/10/25/a617/jo>

Hrubý nástupný plat pre každú kategóriu je takýto:

C1: 2 808,08877 EUR

C2: 3 196,1986 EUR

C3: 3 698,45838 EUR

C4: 4 794,2979 EUR

C5: 5 410,70763 EUR

C6: 7 328,42679 EUR

C7: 8 081,81646 EUR

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Nástupný plat a povýšenie:

Pri nástupe do zariadenia sú zamestnanci zvyčajne zaradení do úvodného služobného stupňa (0).

Následne sú každoročne povyšovaní o jeden stupeň seniority.

Zohľadnenie odpracovaných rokov práce pred nástupom do zariadenia (určenie začiatku kariéry):

Zamestnanec je pri nástupe do pracovného pomeru zaradený do platového stupňa zodpovedajúceho uznanému počtu odpracovaných rokov v jeho profesii podľa osvedčení, ktoré musí predložiť.

4.9 Maďarsko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

V Maďarsku je v platnosti *nariadenie č. C z roku 2020 o pracovnom postavení zdravotníckych pracovníkov a o implementácii vládneho nariadenia 528/2020 (XI.28)*²², ktoré predstavuje komplexný prehľad štatútu verejného zamestnanca. Znamená to, že všetci lekári a odborníci v štátnom zdravotníctve boli povinní podpísať nové zmluvy v rámci prechodu na nový štatút zdravotníckeho zamestnanca, ktorého termín bol 1. marec v roku 2021.

V preambule nového zákona sa uvádza, že cieľom právnej úpravy je zlepšenie zdravotnej starostlivosti, rozvoj zdravotného systému, úprava pracovného postavenia zdravotníckych pracovníkov a ich finančného ohodnotenia.

Podľa zákona o zdraví (zákon č. CLIV z roku 1997²³) existujú nasledujúce kategórie zdravotníckych pracovníkov:

- lekár,
- zubár,
- lekárnik,
- iná osoba s vysokoškolskou kvalifikáciou v zdravotníctve,
- osoba so zdravotníckou odbornou spôsobilosťou a
- osoba bez zdravotníckej odbornej spôsobilosti, ktorá vykonáva zdravotnícku činnosť.

²² 2020. évi C. törvény az egészségügyi szolgálati jogviszonyról. Dostupné na internete (v maďarčine): <https://njt.hu/jogszabaly/2020-100-00-00>

²³ 1997. évi CLIV. Törvény az egészségügyről. Dostupné na internete (v maďarčine): <https://njt.hu/jogszabaly/1997-154-00-00>

Zákon č. C z roku 2020 o pracovnom postavení zdravotníckych pracovníkov stanovuje pravidlá pre zaradenie do platových tried a výšku platu pre jednotlivé platové triedy.

Pôsobnosť tohto zákona sa vzťahuje len na štátnych a obecných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ich zriaďovateľov a prevádzkovateľov.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Podľa zákona č. 100 z roku 2020 sú platové a mzdové tarify pre lekárov, lekárov špecialistov, zubných lekárov, zubných lekárov špecialistov, farmaceutov, farmaceutov špecialistov a ostatných zdravotníckych pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním a nelekárskym vysokoškolským vzdelaním a vyššou zdravotnou odbornou kvalifikáciou, zamestnaných na pozíciách určených nariadením vlády (hrubá mesačná mzda v HUF) od 1. januára 2023:

1.	dĺžka praxe	Suma (HUF)	Suma (€)
2.	0 – 2 roky	687 837	1 658
3.	3 – 5 rokov	875 906	2 111
4.	6 – 10 rokov	1 231 212	2 967
5.	11 – 15 rokov	1 399 247	3 372
6.	16 – 20 rokov	1 491 679	3 595
7.	21 – 25 rokov	1 655 653	3 990
8.	26 – 30 rokov	1 794 715	4 325
9.	31 – 35 rokov	1 868 567	4 503
10.	36 – 40 rokov	2 025 667	4 882
11.	41 a viac rokov	2 380 057	5 736

Mzdové tarify pre zdravotníckych pracovníkov (hrubá mesačná mzda v €) od 1. marca 2024:

1	I. tarifná trieda		II. tarifná trieda		III. tarifná trieda		IV. tarifná trieda		V. tarifná trieda	
2	ZK	PK	ZK	PK	ZK	PK	ZK	PK	ZK	PK
3	733 – 1 130	909 – 1 275	919 – 1 352	1 120 – 1 552	988 – 1 648	1 200 – 1 856	1 219 – 2 241	1 470 – 2 651	1 277 – 2 752	1 530 – 3 374

ZK – základná kategória

PK – prioritná kategória

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Dňa 1. januára 2023 sa urobil posledný krok k dohode o zvýšení miezd medzi vládou a Maďarskou lekárskou komorou, ktorá bola uzavretá počas epidémie.

Na stanovení mzdových taríf pre kvalifikovaných zdravotníckych pracovníkov spolupracovala vláda s Komorou zdravotníkov a odbormi. Namiesto doterajších desiatich sa zaviedlo päť kategórií so základným a pokročilejším stupňom. Tie boli definované po konzultácii s Komorou sestier a odbormi s cieľom zaradiť do prioritnej kategórie profesie sestier s extrémnou záťažou.

Bolo stanovených týchto päť kategórií:

- I. základné vzdelanie (bývalé A,B,C)
- II. stredoškolské vzdelanie (predtým kategória D)
- III. stredné vzdelanie s odbornou kvalifikáciou (predtým kategória E)
- IV. vysokoškolské vzdelanie (predtým kategória F,G)
- V. univerzitné vzdelanie (bývalé kategórie H,I,J)

Väčšina bývalých príplatkov, ako je špecializačný príplatok, príplatok za riadenie, titul, príplatok za cudzí jazyk a kvalifikačný príplatok, sa započítava do základného platu.

4.10 Nemecko

• Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov

Sloboda združovania zakotvená v článku 9 ods. 3 základného zákona (GG)²⁴ okrem iného chráni autonómiu kolektívneho vyjednávania, teda právo strán kolektívneho vyjednávania (odborov a zamestnávateľských zväzov) na kolektívne zmluvy oslobodené od štátnej kontroly. Toto právo je ako právny základ podložené zákonom o kolektívnom vyjednaní (TVG)²⁵. Na rozdiel od určovania miezd štátom je výška odmien zamestnancov dojednávaná medzi stranami kolektívneho vyjednávania, pričom štát v tejto oblasti činnosti zásadne neuplatňuje akýkoľvek vplyv. Výnimočne môže byť kolektívna zmluva podľa § 5 TVG rozšírená aj na všetkých ostatných zamestnancov a zamestnávateľov v rozsahu kolektívnej zmluvy vyhlásením o všeobecnej platnosti.

V súčasnosti existuje v Nemecku okolo 3 000 kolektívnych zmlúv v zdravotníctve. Spolková vláda, obce, štáty, ako aj niektoré sociálne združenia, cirkvi a súkromné spoločnosti uzavreli svoje vlastné kolektívne zmluvy pre svoje nemocnice, preventívne a rehabilitačné kliniky a pod. Zmluvy platia pre lekárov na klinikách príslušných skupín. V niektorých prípadoch sú zahrnuté aj iné profesijné skupiny, ako sú zubári a kvalifikovaní psychológovia.

• Mzdy zdravotníckych pracovníkov

Odmeňovanie lekárov podľa TV-Ärztel/VKA

Podľa TV-Ärztel/VKA dostávajú lekári v mestských nemocniciach od 5 288 eur mesačne (platová skupina I: lekár v 1. roku) do 11 019 eur (platová skupina IV: vedúci lekár v 2. roku s vymenovaním za stáleho zástupcu). Uvedené platy sú z aktuálnej kolektívnej zmluvy, ktorá platila do 30.6.2024. Momentálne sa rokuje o predĺžení.

Odmeňovanie ošetrovateľského personálu podľa TVöD BT-K a TVöD BT-B

Od marca 2024 má ošetrovateľský personál vo federálnych a miestnych nemocniciach, ako aj v zariadeniach ošetrovateľskej a opatrovateľskej starostlivosti (domy dôchodcov) mzdu od 2 718 eur v stupni 1 až po 3 420 eur v stupni 6 v platovej skupine P5. Plat ošetrovateľov s minimálne trojročnou odbornou prípravou alebo geriatrických sestier je to od 3 305 eur (skupina odmeňovania

²⁴ Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/gg/index.html>

²⁵ Tarifvertragsgesetz. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/tvg/index.html>

P7, stupeň 2) do 5 850 eur (skupina odmeňovania P14, úroveň 6: vedúci oddelenia). Zamestnanci v manažmente ošetrovateľstva, ktorí ukončili magisterské štúdium, dostávajú až 6 552 eur (skupina odmeňovania P16, stupeň 6).

Po verejnom sektore je cirkev druhým najväčším zamestnávateľom v Nemecku. Protestantská a katolícka cirkev so svojimi sociálnymi združeniami Diakonie (protestantská) a Charita (katolícka) zamestnávajú okolo 1,8 milióna ľudí, pre ktorých spravidla neplatia kolektívne zmluvy, ale cirkevné pracovné právo. Inštitúcie, ktoré vykonávajú charitatívne poslanie, majú možnosť uzatvárať pracovné zmluvy „treťou cestou“. Túto možnosť cirkvi v drvivej väčšine využili. Ich takzvané „smernice pre pracovné zmluvy“ (AVR), ktoré vychádzajú z existujúcich kolektívnych zmlúv, majú významný vplyv na mzdovú štruktúru odvetvia. Platia celoštátne alebo regionálne v cirkevných zariadeniach, ako sú nemocnice, opatrovateľské domy, hospice a strediská lekárskej starostlivosti a nadobúdajú účinnosť, keď sú písomne uvedené v pracovnej zmluve príslušného zamestnanca.

Platy lekárov zamestnaných v cirkevných zariadeniach začínajú na sume 5 288 eur a siahajú do výšky 11 019 eur. V kategórii ošetrovateľského personálu sa rozpätie pohybuje od 2 535 eur do 6 130 eur.

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

O priemernom vývoji kolektívnych miezd informuje tarifný index. Okrem najvýznamnejších regionálnych kolektívnych zmlúv zohľadňuje aj podnikové kolektívne zmluvy a aplikované kolektívne zmluvy z iných sektorov. V zdravotníctve sa kolektívne dohodnuté mesačné platy vrátane osobitných platieb od roku 2016 do roku 2023 zvýšili celkovo o 21 %. Spotrebiteľské ceny v rovnakom období vzrástli o 22,8 %.

4.11 Poľsko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

Platy zdravotníckych pracovníkov upravuje *zákon z 8. júna 2017 o spôsobe určenia najnižšej základnej odmeny niektorých zamestnancov pracujúcich v zdravotníckych zariadeniach* (ďalej „zákon“).

Platy rezidentských lekárov v špecializačnej príprave každoročne upravuje nariadenie ministra zdravotníctva o výške základnej mesačnej odmeny lekárov a zubných lekárov v rezidentskej príprave²⁶.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Výška minimálnej mzdy v zdravotníctve je súčinom faktora práce (faktor práce pre každú kategóriu je uvedený v prílohe zákona) a výšky priemernej hrubej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve v predchádzajúcom roku, ktorú vyhlásil predseda Ústredného štatistického úradu (ÚŠS) v Úradnom vestníku Poľskej republiky „Monitor Polski“.

²⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie wysokości zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarzy i lekarzy dentyistów odbywających specjalizację w ramach rezydentury. Dostupné na internete (v poľštine): <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240000957>

Priemerná mzda v národnom hospodárstve v roku 2023 bola 7155,48 PLN. Od tejto hodnoty závisí minimálna mzda v zdravotníctve. Podľa zákona je od júla 2024 minimálna mzda podľa profesijnej skupiny (faktor práce) v hrubom je:

- 1) lekár alebo zubný lekár so špecializáciou (1,45) – 10 375,446 PLN (2 407 €)
- 2) farmaceut, fyzioterapeut, laboratórny diagnostik, klinický psychológ, iný zdravotnícky pracovník okrem tých, ktorí sú uvedení v (1), (3) a (4) s požadovaným vysokoškolským vzdelaním na magisterskom stupni a špecializácii, sestra s magisterským vzdelaním v odbore ošetrovateľstvo resp. pôrodná asistentka s magisterským titulom v odbore pôrodná asistancia s požadovanou špecializáciou v odbore ošetrovateľstvo alebo v odbore pre zdravotníctvo (1,29) – 9 230,57 PLN (2 142 €)
- 3) lekár alebo zubár bez špecializácie (1,19) – 8515,02 PLN (1 976 €)
- 4) stážista (0,95) – 6797,71 PLN (1 577 €)
- 5) farmaceut, fyzioterapeut, laboratórny diagnostik, zdravotná sestra, pôrodná asistentka, elektrorádiologický technik, psychológ, iný zdravotnícky pracovník okrem uvedených v bodoch 1-4 s požadovaným vysokoškolským vzdelaním na magisterskom stupni; sestra, pôrodná asistentka s požadovaným vysokoškolským vzdelaním (bakalárske vzdelanie) a špecializáciou, alebo sestra, pôrodná asistentka so stredoškolským vzdelaním a špecializáciou (1,02) – 7298,59 PLN (1 693 €)
- 6) fyzioterapeut, sestra, pôrodná asistentka, sanitár, elektrorádiologický technik, iný zdravotnícky pracovník okrem uvedených v bodoch 1-5 s požadovaným vysokoškolským vzdelaním v bakalárskom stupni; fyzioterapeut, sanitár, medicínsko-analytický technik, elektrorádiologický technik s požadovaným stredoškolským vzdelaním alebo sestra alebo pôrodná asistentka s požadovaným stredoškolským vzdelaním, ktorá nemá špecializované vzdelanie v odbore ošetrovateľstvo alebo v odbore zdravotníckom (0,94) – 6 726 PLN (1 561 €)
- 7) iní zdravotnícki pracovníci okrem tých, ktorí sú uvedení v bodoch 1-6 s požadovaným stredoškolským vzdelaním (0,86) – 6153,71 PLN (1 428 €)

V súlade s nariadením ministra zdravotníctva z 24. júna 2024 o výške základnej mesačnej odmeny lekárov a zubných lekárov v rezidentskej príprave bola základná mesačná mzda tejto konkrétnej skupiny zdravotníckych pracovníkov v roku 2024 v prvých dvoch rokoch prípravy 8 516 PLN (1 982 €) a po dvoch rokoch prípravy 8 772 PLN (2 041 €). Základná mesačná mzda rezidenta so špecializáciou na vybrané odbornosti, ktoré sa považujú za prioritné, však bola 9 368 PLN (2 180 €) v prvých dvoch rokoch prípravy a 10 220 PLN (2 379 €) po dvoch rokoch prípravy. V dôsledku toho sú platy tejto skupiny rezidentských lekárov podobné minimálnym platom lekárov so špecializáciou.

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Ako už bolo spomenuté vyššie, v Poľsku je rast miezd zdravotníckych pracovníkov naviazaný na priemernú hrubú mesačnú mzdu v národnom hospodárstve. V dôsledku toho sa každoročne vypočítavajú nové minimálne garantované platy v zdravotníctve pre všetkých 10 profesijných skupín uvedených v zákone.

Zdravotnícke zariadenie podľa § 3a vyššie uvedeného zákona zvýši základný plat zdravotníckemu pracovníkovi, ktorého základný plat je nižší ako najnižší základný plat, na sumu, ktorá nie je nižšia ako najnižší základný plat s účinnosťou od 1. júla každého roka, za týchto podmienok:

- 1) spôsob zvýšenia základnej mzdy určia zmluvné strany oprávnené uzatvárať kolektívnu zmluvu v danom zdravotníckom zariadení;
- 2) za zdravotnícke zariadenie, v ktorom nepôsobí podniková odborová organizácia, uzatvorí dohodu zamestnanec zdravotníckeho zariadenia, vybraný na zastupovanie jeho záujmov;
- 3) dohoda sa uzatvára do 31. mája každého roka;
- 4) ak nedôjde k uzavretiu dohody do dátumu uvedeného v bode 3, spôsob zvýšenia základného platu určí každoročne do 15. júna príkazom na zvýšenie platu:
 - vedúci zdravotníckeho zariadenia,
 - zriaďovateľ – subjekt, ktorý zriadil zdravotnícke zariadenie vo forme samostatného verejného zdravotníckeho zariadenia, rozpočtového útvaru alebo vojenského útvaru.

Základné platy stážistov a rezidentov určí minister zdravotníctva, pričom zabezpečí zvýšenie základného platu stážistov a rezidentov na úroveň najnižšieho základného platu.

4.12 Portugalsko

• Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov

Všeobecný zákon o zdravotníctve schválený zákonom č. 95/2019 zo 4. septembra 2019²⁷ definuje právne základy pre Národnú zdravotnú službu (SNS). V rámci tohto právneho rámca musí štát presadzovať politiku ľudských zdrojov, ktorá oceňuje plné nasadenie ako pracovný režim pre zdravotníkov SNS a môže na tento účel vytvárať stimuly.

Na odborníkov, ktorí pracujú v SNS, sa v závislosti od právnej povahy príslušného zariadenia, vzťahujú pravidlá zákonníka práce vo verejných funkciách (LTFP), schváleného zákonom č. 35/2014 z 20. júna 2014 (konsolidované znenie)²⁸, prípadne zákonníka práce schváleného zákonom č. 7/2009 z 12. februára 2009 (konsolidované znenie)²⁹.

• Mzdy zdravotníckych pracovníkov

Aby sme mohli definovať hrubý základný plat bez príplatkov alebo príspevkov jednotlivých kategórií zdravotnej starostlivosti, mali by sme zdôrazniť existujúce kategórie/režimy v zdravotníctve, a to:

²⁷ Lei n.º 95/2019, de 4 de setembro. Dostupné na internete (v portugalskom jazyku): <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/lei/95-2019-124417108>

²⁸ Lei Geral do Trabalho em Funções Públicas – LTFP n.º 35/2014. Dostupné na internete (v portugalskom jazyku): <https://diariodarepublica.pt/dr/legislacao-consolidada/lei/2014-57466875>

²⁹ Código do Trabalho – CT Lei n.º 7/2009. Dostupné na internete (v portugalskom jazyku): <https://diariodarepublica.pt/dr/legislacao-consolidada/lei/2009-34546475>

1. V prípade lekárov – regulované dvoma odlišnými režimami:

- Špeciálna lekárska pozícia – ich právny vzťah je verejným zamestnaním prostredníctvom pracovnej zmluvy vo verejnom záujme;
- Lekárska pozícia – na ich pracovný pomer sa vzťahuje zákonník práce v súkromnom práve prostredníctvom individuálnej pracovnej zmluvy.

Tieto dva režimy môžu koexistovať v tej istej inštitúcii, najmä v prípade nemocníc vo verejnom podnikateľskom sektore (EPE), a to napriek skutočnosti, že uplatňujú rôzne zamestnanecké režimy z hľadiska kvalifikačných požiadaviek, funkčného obsahu, odmeňovania, úrovni, platových pozícií a ich zmeny. Systém hodnotenia výkonnosti je v oboch režimoch regulovaný zhodným spôsobom. Existujú tri základné typy pozícií: asistent, asistent absolvent a senior asistent absolvent.

2. V prípade ošetrovateľských pozícií – regulované dvoma odlišnými režimami:

- Špeciálna ošetrovateľská pozícia – ktorého právny vzťah je definovaný ako verejné zamestnanie;
- Ošetrovateľská pozícia – na ich pracovný pomer sa vzťahuje zákonník práce.
- Mzdy štátnych zamestnancov v pracovnoprávnom vzťahu pozostávajú z týchto zložiek:
 - základný plat;
 - príplatky;
 - výkonnostné bonusy

Základný plat je peňažná čiastka zodpovedajúca úrovni odmeňovania platového stupňa, v ktorom je štátny zamestnanec zaradený. Ročná základná mzda sa vypláca v 14 mesačných dávkach, z ktorých jedna zodpovedá vianočnému príspevku a druhá dovolenkovému príspevku podľa zákona. Ročná jednotná platová stupnica je schválená spoločným nariadením predsedu vlády a člena vlády zodpovedného za oblasť financií.

Katégoria zdravotníckeho pracovníka	Minimálna mzda v roku 2023 v €	Minimálna mzda v roku 2024 v €
lekár senior asistent absolvent (40 hod pracovný týždeň)		4 663,26 €
lekár asistent absolvent (40 hod pracovný týždeň)		3 778,53 €
lekár asistent (40 hod pracovný týždeň)		3 280,88 €
sestra s manažérskou funkciou	2 438,65 €	2 511,81 €
sestra špecialistka	1 491,25 €	1 543,88 €
sestra	1 280,72 €	1 333,35 €
pomocný zdravotný pracovník		869,84 €

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Ako sme uviedli vyššie, ročná jednotná platová stupnica je schválená spoločným nariadením predsedu vlády a člena vlády zodpovedného za oblasť financií³⁰.

Nariadenie č. 108/2023 z 22. novembra, prijaté v rámci Viacročnej dohody o valorizácii plátov pracovníkov vo verejnom sektore, ktorá bola podpísaná v roku 2022, ustanovuje zmenu vymeriavacieho základu pre odmeňovanie a aktualizáciu hodnoty odmien vo verejnom sektore, na základe čoho došlo k zmene týchto veličín na rok 2024.

4.13 Rakúsko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

V Rakúsku zamestnávajú zdravotníckych pracovníkov spolkové krajiny (Bundesländer), obce a súkromné nemocnice atď., od čoho závisia aj platy týchto pracovníkov. Aktuálny a ucelený prehľad o platoch a platových dohodách v zdravotníctve, žiaľ, v súčasnosti neexistuje. Toto je predmetom prebiehajúcich politických diskusií a kritiky aj zo strany rakúskeho Dvora audítorov.

4.14 Rumunsko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

Odmeňovanie zdravotníckych pracovníkov v Rumunsku upravuje *rámcový zákon č. 153/2017 o odmeňovaní zamestnancov platených z verejných zdrojov*³¹. V marci tohto roku došlo k zvýšeniu miezd zdravotníckych pracovníkov tak, ako je uvedené v prílohe 1 *mimoriadneho nariadenia vlády č. 19/2024 o niektorých opatreniach súvisiacich s platmi zamestnancov v zdravotníctve, sociálnej pomoci a iných rozpočtových sektoroch*³².

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Príloha 1 – kapitola I (Zdravotnícke, sociálne a zdravotnícke zariadenia) mimoriadneho nariadenia vlády definuje dve základné kategórie miezd:

1. Základné mzdy pre riadiace pozície
2. Základné mzdy pre špecializovaných zdravotníckych a pomocných zdravotníckych pracovníkov v útvaroch zdravotnej a sociálnej starostlivosti
 - základná mzda pre špecializovaných zdravotníckych pracovníkov
 - základná mzda pre špecializovaný personál zo zdravotnícko-sanitárnych paraklinických oddelení
 - základná mzda pre pomocný sanitárny personál

³⁰ Remunerações. Dostupné na internete (v portugalskom jazyku):

<https://www.dgaep.gov.pt/index.cfm?OBJID=2509248D-289A-4B8D-8E44-034CE9B38C22>

³¹ LEGE-CADRU nr. 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice. Dostupné na internete (v rumunskom jazyku): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/190446>

³² ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 19 din 7 martie 2024 privind unele măsuri referitoare la salarizarea personalului din sănătate, asistență socială și alte sectoare de activitate bugetară. Dostupné na internete (v rumunskom jazyku): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/279777>

Základná mzda zamestnancov s vyšším vzdelaním pracujúcich na klinických jednotkách, príloha 1

Kategória zdravotníckeho pracovníka	Minimálna mzda 2024 (0 – 3 roky seniority) RON	Minimálna mzda 2024 (0 – 3 roky seniority) EUR
všeobecný lekár	14 125	2 837,88
lekár špecialista	11 187	2 247,60
lekár rezident	7 125 – 9 875	1 431,50 – 1 984,01
fyzioterapeut, lekársky bioinžinier	5 679 – 7 470	1 140,98 – 1 500,81
zdravotná sestra, radiologický technik, klinická laboratórna sestra, pôrodná asistentka	5 530 – 6 083	1 111,04 – 1 222,15

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Rámcový zákon č. 153/2017 stanovuje určité hranice odpracovaných rokov, pri ktorých sa zvyšujú platy zamestnancov platených z verejných zdrojov. Prvý stupeň je stupeň 0 pre tých, ktorí odpracovali v odbore menej ako 3 roky. Nasledujúcich 5 stupňov uvádzame v tabuľke:

Stupeň	Počet odpracovaných rokov (seniorita)	Percento, o ktoré sa zvyšuje základná mzda (pre stupeň 0)
1	3 – 5 rokov	7,5 %
2	5 – 10 rokov	5 %
3	10 – 15 rokov	5 %
4	15 – 20 rokov	2,5 %
5	viac než 20 rokov	2,5 %

Príslušný stupeň praxe sa udeľuje s účinnosťou od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom boli splnené minimálne podmienky na priznanie daného stupňa.

4.15 Slovinsko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

V Slovinskej republike v súčasnosti túto otázku upravujú tieto právne predpisy:

- zákon o odmeňovaní vo verejnom sektore (ZSPJS)³³
- osobitná tarifná časť Kolektívnej zmluvy pre lekárov a zubných lekárov v Slovinskej republike³⁴

³³ Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS). Dostupné na internete (v slovinskom jazyku): <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO3328>

³⁴ Posebni tarifni del Kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji zaradi realizacije Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Dostupné na internete (v slovinskom jazyku): <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=KOLP238>

Osobitná tarifná časť *Kolektívnej zmluvy pre lekárov a zubných lekárov v Slovenskej republike* zaraďuje lekárske pracovné miesta do platových tried na základe týchto kritérií:

- stupeň vzdelania alebo tarifná skupina,
- požadovaná postgraduálna kvalifikácia alebo trvanie odbornej prípravy na dosiahnutie tejto kvalifikácie,
- osobitné pracovné podmienky, a
- podmienky na získanie profesijného titulu.

Zaradenie lekárov a zubných lekárov do platových tried sa riadi článkom 7.

V októbri 2024 prijalo Národné zhromaždenie Slovenskej republiky *zákon o spoločných základoch platového systému verejného sektora (ZSTSPJS)*³⁵, ktorý nadobudne účinnosť 1. januára 2025. Nový systém platových tried zavádza o niečo vyššie počiatkové platy, čo bude motivujúce najmä pre mladých ľudí. Nový zákon však zachováva členenie do platových skupín, platových podskupín a platových tried.

Existuje päť mzdových pilierov, a to:

- Mzdový pilier 1: úradníci
- Mzdový pilier 2: štátni zamestnanci v štátnych orgánoch, VÚC, verejní hasiči
- Mzdový pilier 3: štátni zamestnanci v rezorte zdravotníctva a sociálnej starostlivosti, verejné inštitúcie v odbore povinného sociálneho zabezpečenia
- Mzdový pilier 4: štátni zamestnanci v rezorte výskumu, vzdelávania a kultúry
- Mzdový pilier 5: štátni zamestnanci vo verejných agentúrach, verejných fondoch, iných verejných inštitúciách

E – zdravotnícke profesie	E1 – lekári a zubní lekári
	E2 – farmaceuti
	E3 – sestry a pôrodné asistentky
	E4 – zdravotnícki pracovníci a zdravotnícki asistenti
	E5 – špecifické pozície v oblasti zdravotníctva
	E9 – odborní, technickí a administratívni zamestnanci

• Mzdy zdravotníckych pracovníkov

Lekári sú zaradení do podskupiny E1 platového systému verejného sektora. Najnižší základný plat lekára bez špecializácie je 1 746,13 eura v hrubom. Po absolvovaní praxe sa mzda zvyšuje na 2 584,71 eura v hrubom.

- Lekársky rezident zarába základnú mzdu 1 492,62 eur v hrubom, s povýšením sa môže vyšplhať maximálne na 2 209,43 eur v hrubom.

³⁵ Zákon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS). Dostupné na internete (v slovinšom jazyku): <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8826>

- Vedúci lekári pracujúci v osobitných podmienkach sú zaradení do najvyšších platových tried a zarábajú od 3 401,31 do 4 138,22 eur v hrubom.
- Mzda zdravotníckych technikov a registrovaných sestier sa pohybuje od minimálnej sumy okolo 1 240 eur v hrubom po maximálne okolo 2 128 eur v hrubom.
- Minimálna mzda sanitára (zdravotníctvo, ošetrovatelstvo) je 1 132 eur v hrubom, maximálne okolo 1 752 eur v hrubom.
- Laboranti (zdravotníctvo, ošetrovatelstvo) zarábajú základnú mzdu od 1 133 eur v hrubom do 2 362 eur v hrubom.

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

Rast miezd zdravotníckych pracovníkov sa každoročne určuje na základe **rokovaní medzi odborovými zväzmi zdravotníckych pracovníkov a zamestnávateľmi (Ministerstvo zdravotníctva, Ministerstvo práce, rodiny a sociálnych vecí) a Lekárskou komorou Slovinska**. Jednu stranu zastupujú ministerstvá a komora, druhú stranu v kolektívnej zmluve zastupujú odbory. Rokovania sú ukončené **podpísaním dodatku ku Kolektívnej zmluve pre sektor zdravotníctva a sociálnej ochrany**.

(Najnovšia) príloha ku *Kolektívnej zmluve pre sektor zdravotníctva a sociálnej ochrany* je k dispozícii v slovinčine na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2022-01-4238>

4.16 Švédsko

Švédsky model trhu práce je charakteristický tým, že podmienky na trhu práce primárne určujú kolektívne zmluvy medzi odbormi a organizáciami zamestnávateľov. Dohody dopĺňajú a vo veľkej miere nahrádzajú existujúce právne predpisy o ochrane zamestnanosti, pracovnom čase, dovolenke, platoch atď. Odborové zväzy a organizácie zamestnávateľov sú tiež zodpovedné za tvorbu miezd, ktorá nie je upravená vnútroštátnymi právnymi predpismi. Tie tvoria rámec podporujúci tento systém. Mnohé z týchto predpisov sa môžu nahradiť kolektívnymi dohodami. Neexistuje legislatíva o minimálnej mzde, respektíve o univerzálom uplatňovaní dohôd.³⁶

4.17 Taliansko

- **Právna úprava odmeňovania zdravotníckych pracovníkov**

V Taliansku odmeňovanie lekárov a zdravotníckeho personálu určuje kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre rezort zdravotníctva, ktorá sa pravidelne aktualizuje.

- **Mzdy zdravotníckych pracovníkov**

Podľa odhadov, ktoré vypracovali odbory, lekár zamestnaný v Národnej zdravotníckej službe zarába v priemere v hrubom:

³⁶ The Swedish model and collective agreements. Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.mi.se/app/uploads/the-swedish-model-and-collective-agreements.pdf>

- 60 000 eur ročne počas prvých 5 rokov zamestnania;
- 80 000 eur ročne so služobným pomerom od 5 do 15 rokov;
- 85 000 eur, ak je v riadiacej pozícii a odpracoval viac ako 15 rokov;
- 110 000 tisíc eur v pozícii prednostu kliniky.

Všetci lekári zamestnaní v zdravotníckych zariadeniach sú klasifikovaní ako zamestnanci v riadiacej pozícii bez ohľadu na to, či zastávajú takúto pozíciu.

Vyššie uvedené sumy sú tabuľkové platy, ku ktorým je potrebné pripočítať príspevky – napr. príspevok za lekársku špecializáciu (uvádza sa približne o 9 000 EUR ročne viac), príspevok za pevné pracovné miesto (od minimálne 6 000 EUR do maximálne 19 000 EUR v hrubom ročne).

Príspevok sa poskytuje aj v prípade riadenia komplexnej prevádzkovej jednotky (cca 10 000 €). Nakoniec sa poskytuje príspevok za exkluzivitu, ak lekár pôsobí výlučne v rámci zdravotníckeho zariadenia alebo nemocnice od min. 13 000 EUR do max. 24 000 eur v hrubom ročne.

- **Spôsob zabezpečenia rastu miezd zdravotníckych pracovníkov**

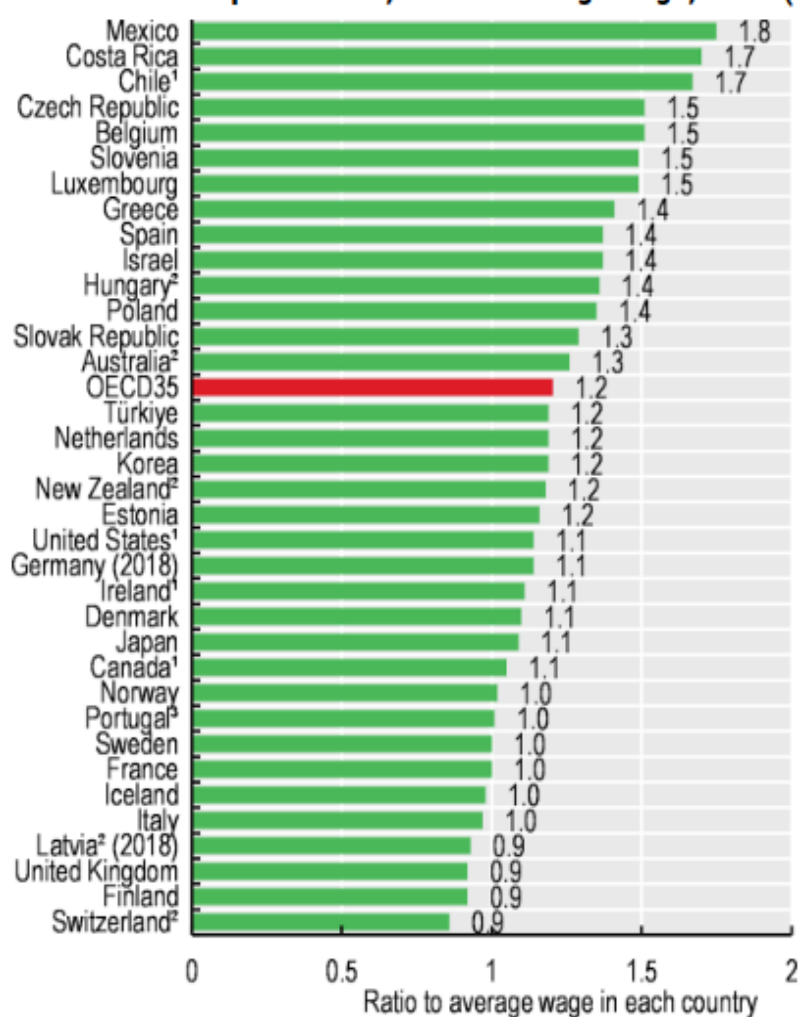
Zvýšenie platov pre lekárov nie je zabezpečené fixným mechanizmom rastu, ale je každoročne vyjednávané v národných kolektívnych zmluvách. Zvýšenia sú vo všeobecnosti stanovené v zákone o štátnom rozpočte. Návrh rozpočtu na rok 2025 stanovuje len zvýšenie príspevkov pre pohotovostných zdravotníckych pracovníkov, ako aj pevnej a pohyblivej časti mzdy rezidentov a špecializačného príspevku pre lekárske a veterinárne manažment, nelekársky zdravotný manažment a ošetrovateľský personál.

5. Porovnanie výšky plátov na základe štatistík OECD³⁷

Na záver uvádzame ešte niekoľko grafov OECD, ktoré prehľadne porovnávajú výšku priemerných plátov lekárov a zdravotných sestier v jednotlivých štátoch EÚ v roku 2021 (novšie štatistiky zatiaľ neboli zverejnené). Výška platu je vzťahnutá k priemernému platu v danom štáte a k parite kúpnej sily (PPP). Ďalšie grafy zobrazujú trendy nárastu plátov daných kategórií zdravotníckych pracovníkov za posledných 10 rokov.

Graf 1: Odmeňovanie nemocničných sestier (pomer k priemernému platu), 2021

Figure 8.15. Remuneration of hospital nurses, ratio to average wage, 2021 (or nearest year)

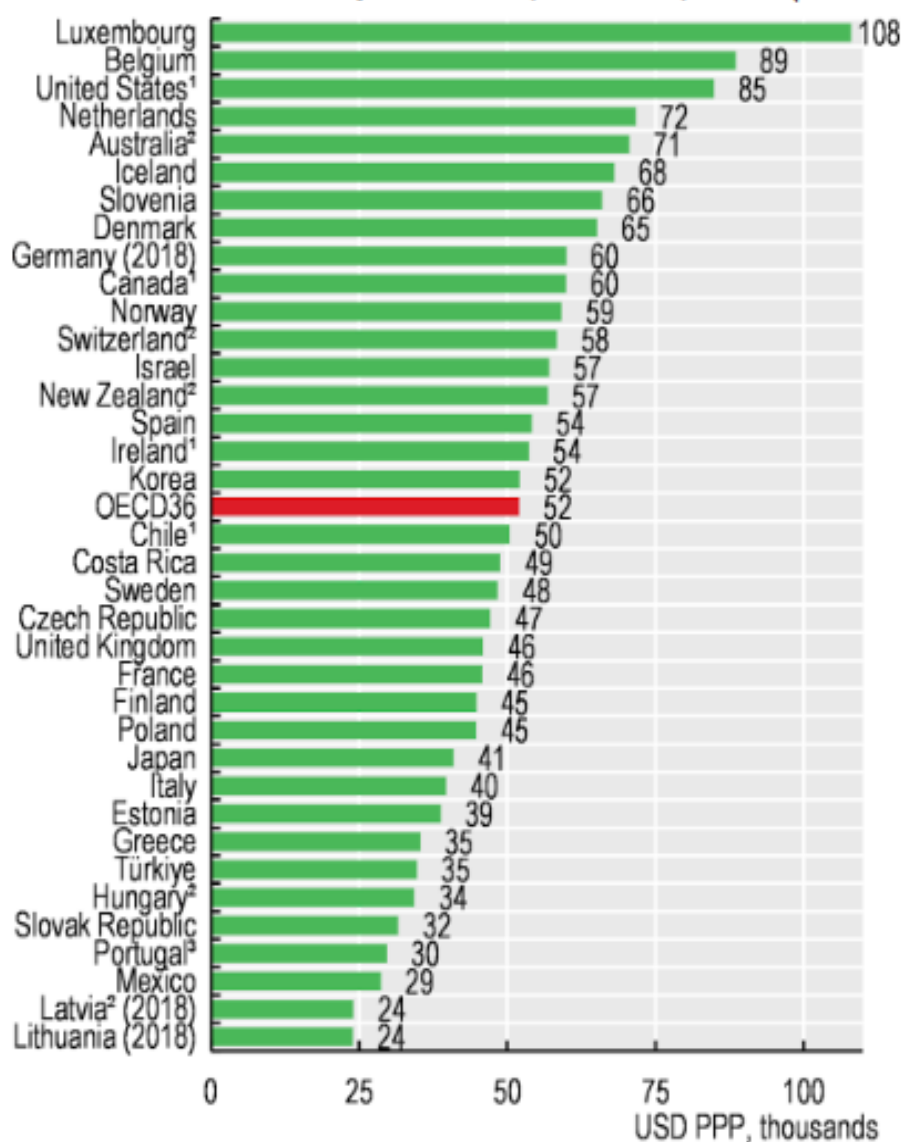

Zdroj: https://www.oecd-ilibrary.org/sites/7a7afb35-en/1/3/8/7/index.html?itemId=/content/publication/7a7afb35-en&_csp=6cf33e24b6584414b81774026d82a571&itemIGO=oecd&itemContentType=book

³⁷ OECD: Healthcare resources. Dostupné na internete: [https://data-explorer.oecd.org/vis?tenant=archive&df\[ds\]=DisseminateArchiveDMZ&df\[id\]=DF_HEALTH_REAC&df\[ag\]=OECD&dq=..&pd=%2C&to\[TIME_PERIOD\]=false&ly\[cl\]=TIME_PERIOD&ly\[rs\]=UNIT%2CCOU&ly\[rw\]=VAR&vw=ov](https://data-explorer.oecd.org/vis?tenant=archive&df[ds]=DisseminateArchiveDMZ&df[id]=DF_HEALTH_REAC&df[ag]=OECD&dq=..&pd=%2C&to[TIME_PERIOD]=false&ly[cl]=TIME_PERIOD&ly[rs]=UNIT%2CCOU&ly[rw]=VAR&vw=ov)

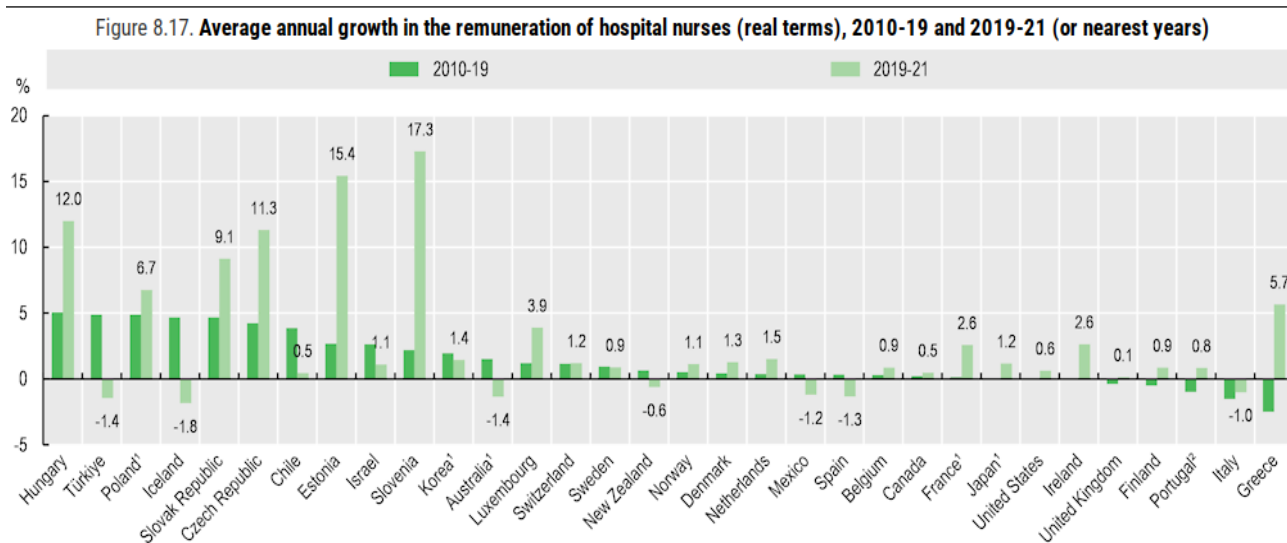
Graf 2: Odmeňovanie nemocničných sestier k PPP (v tis,), 2021

Figure 8.16. Remuneration of hospital nurses, USD PPP, 2021 (or nearest year)

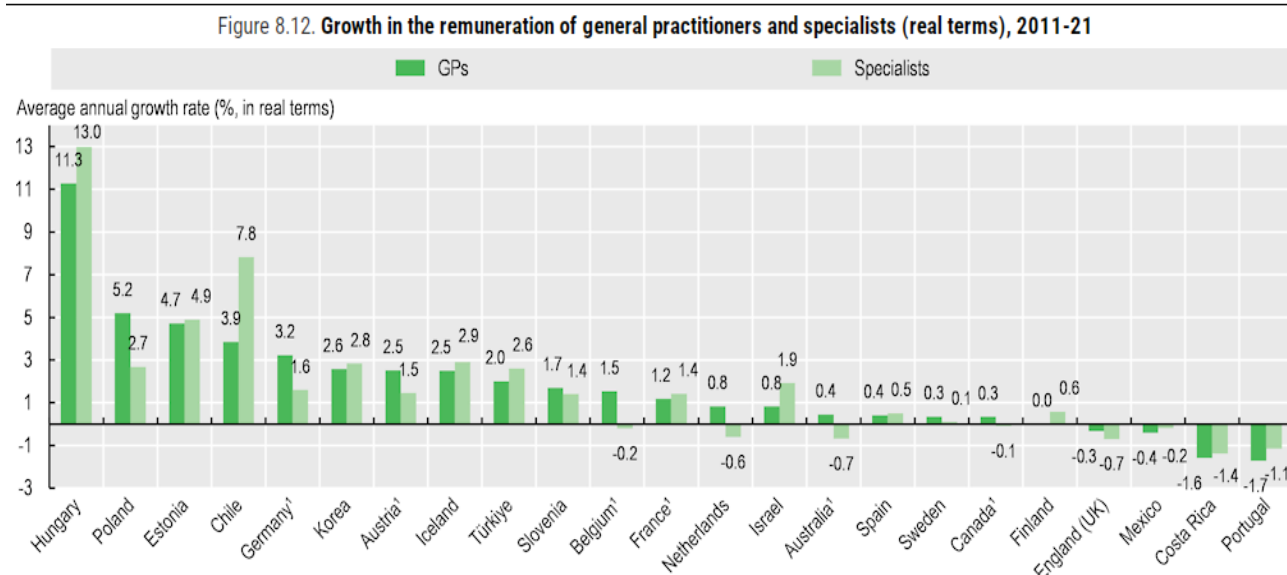
Zdroj: [Tamže](#)

Graf 3: Trendy v odmeňovaní nemocničných sestier vo vybraných štátoch EÚ, 2010-2019, 2019-2021

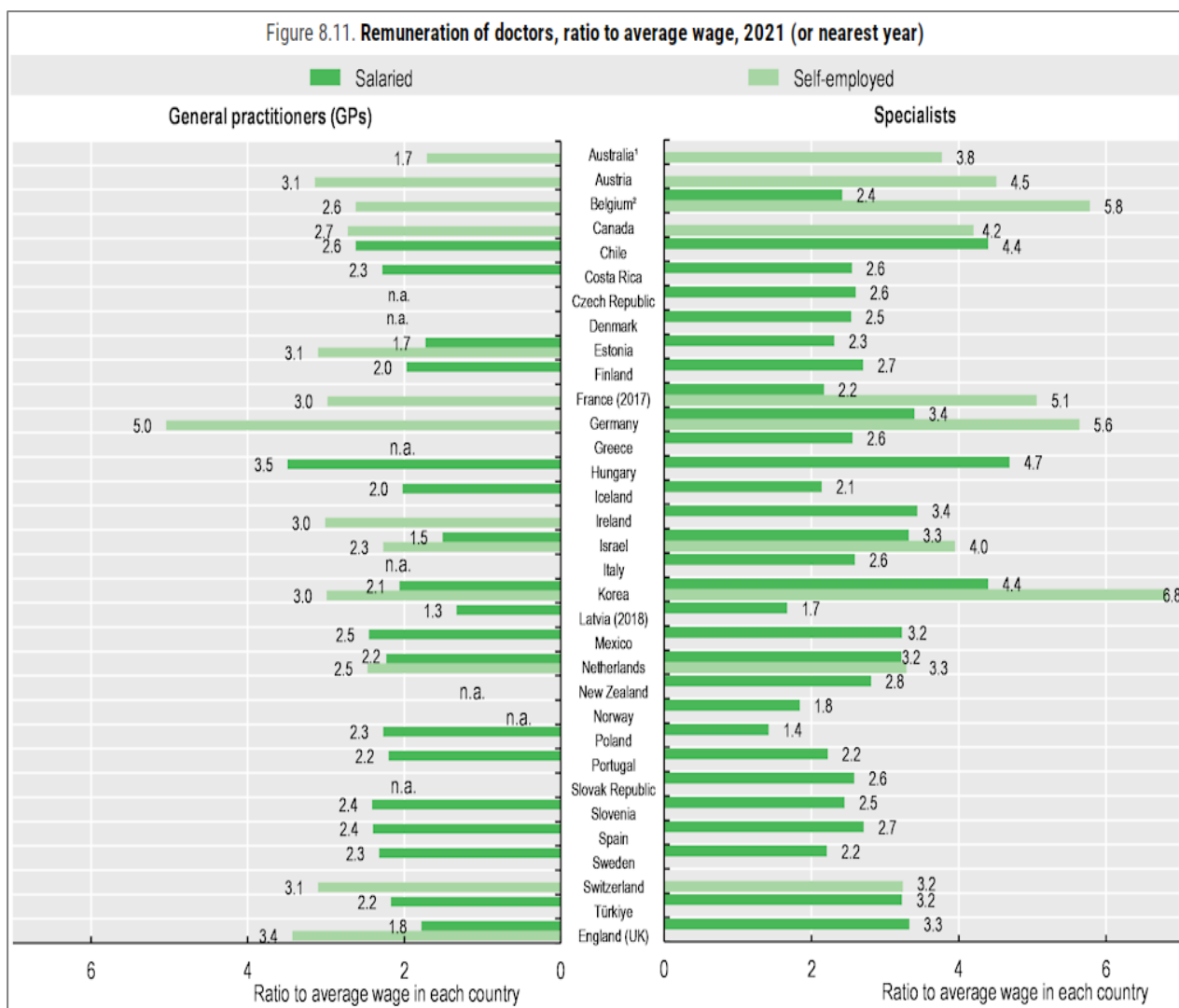
Zdroj: [Tamže](#)

Graf 4: Trendy v odmeňovaní lekárov a lekárov špecialistov vo vybraných štátoch EÚ, 2011-2021

Zdroj: https://www.oecd-ilibrary.org/sites/7a7afb35-en/1/3/8/5/index.html?itemId=/content/publication/7a7afb35-en&_csp_=6cf33e24b6584414b81774026d82a571&itemIGO=oecd&itemContentType=book

Graf 5: Odmeňovanie lekárov a lekárov špecialistov v pomere k priemernému platu, 2021

Zdroj: [Tamže](#)

Štát/rok*	priemerný ročný príjem v USD			ročný príjem, vo vyjadrení PKS (na osobnú spotrebu) v USD			pomer príjmu k priemernej mzde		
	všeobecný lekár	lekár špecialista	nemocničná sestra	všeobecný lekár	lekár špecialista	nemocničná sestra	všeob. lekár	lekár špecialista	nemocničná sestra
Belgicko/2021		138 560.29	86 703.77		141 489,84	88 536,93		2,42	1,51
Česká republika/ 2021		55 557.65	32 301.35		81 139,18	47 174,51		2,6	1,51
Dánsko/2021		187 235.06	80 778.89		151 150,16	65 210,76		2,54	1,1
Estónsko/2022	41 518.32	55 480.99	27 519.17	58 446,34	78 101,94	38 739,4	1,71	2,28	1,13
Fínsko/2021	104 866.50	143 847.27	49 116.85	95 590,9	131 123,75	44 772,39	1,97	2,7	0,92
Francúzsko/2020		98 822.85	42 841.51		105 603,25	45 780,94		2,3	1
Grécko/2021		48 679.23	26 852.94		64 042,8	35 327,95		2,56	1,41
Holandsko/2021	135 336.58	193 241.38	72 053.15	134 652,25	192 264,25	71 688,81	2,24	3,2	1,19
Chorvátsko/2022	31 797.83	49 691.61	20 732.20	58 655,91	91 663,69	38 243,68			
Írsko/2022		185 923.78	62 179.05		169 088,21	56 548,68		3,33	1,11
Luxembursko/ 2022			114 241.55			111 135,09			1,43
Maďarsko/2021	52 232.16	70 124.23	20 275.08	88 398,67	118 679,53	34 313,93	3,49	4,69	1,36
Nemecko/2021		175 518.69			188 148,9			3,4	
Nórsko/2022		124 790.84	69 127.25		116 463,09	64 514,13		1,84	1,02
Poľsko/2020	36 944.20	23 072.90	21 918.87	75 344,37	47 055,11	44 701,56	2,27	1,42	1,35
Portugalsko/2022	43 641.20	45 224.84	21 041.00	64 638,62	66 984,21	31 164,62	2,04	2,11	0,98

Štát/rok*	priemerný ročný príjem v USD			ročný príjem, vo vyjadrení PKS (na osobnú spotrebu) v USD			pomer príjmu k priemernej mzde		
	všeobecný lekár	lekár špecialista	nemocničná sestra	všeobecný lekár	lekár špecialista	nemocničná sestra	všeob. lekár	lekár špecialista	nemocničná sestra
Slovenská republika/2021		49 253.86	24 546.88		63 402,98	31 598,45		2,58	1,29
Slovinsko/2021	81 293.30	82 570.66	50 335.07	106 678,9	108 355,14	66 053,29	2,41	2,45	1,49
Španielsko/2022	76 486.96	84 717.41	41 865.20	105 470,06	116 819,26	57 729,13	2,49	2,76	1,37
Švédsko/2022	109 152.92	104 061.09	48 347.62	117 311,05	111 838,66	51 961,15	2,29	2,18	1,01
Taliansko/2022		82 184.11	34 523.14		109 224,7	45 882,1		2,48	1,04

*posledné dostupné údaje za daný štát

Zdroj: OECD štatistiky [https://data-explorer.oecd.org/vis?tenant=archive&df\[ds\]=DisseminateArchiveDMZ&df\[id\]=DF_HEALTH_REAC&df\[ag\]=OECD&dq](https://data-explorer.oecd.org/vis?tenant=archive&df[ds]=DisseminateArchiveDMZ&df[id]=DF_HEALTH_REAC&df[ag]=OECD&dq)

Pozn.

- PKS – parita kúpnej sily
- príjem je definovaný ako priemerný hrubý ročný príjem vrátane sociálneho poistenia, odvodov a dane z príjmu, ktoré platí zamestnanec
- zahrnutí sú lekári, ktorí sú zamestnancami a ktorí dostávajú väčšinu svojho príjmu prostredníctvom mzdy (na rozdiel od samostatne zárobkovo činných lekárov, ktorí fungujú nezávisle, pričom zvyčajne dostávajú (hlavne) buď platby za kapitáciu alebo náhradu za služby)
- v prípade sestier ide o registrované sestry aktívne vykonávajúce prax vo verejných a súkromných nemocniciach a ktoré dostávajú väčšinu svojich príjmov prostredníctvom mzdy³⁸

³⁸ OECD Health Statistics 2024 Definitions, Sources and Methods REMUNERATION OF HEALTH PROFESSIONALS. Dostupné na internete (v angličtine): <https://stats.oecd.org/wbos/fileview2.aspx?IDFile=e0150697-13c1-4896-9a5b-f67ed76ab61c>

Závery vyplývajúce zo štatistických údajov OECD

Lekár

Čo sa týka **priemerného ročného platu lekára vo vyjadrení k parite kúpnej sily** vychádza z tohto porovnania najlepšie Holandsko a ďalej Švédsko, Slovinsko a Španielsko. Naopak na konci rebríčka je Estónsko a Chorvátsko.

Čo sa týka **pomeru platu lekára k priemernej mzde** sú na tom najlepšie lekári v Maďarsku, Španielsku a Slovinsku a najhoršie v Estónsku a Fínsku.

Lekár špecialista

Na špičke štátov v oblasti výšky **priemerného ročného platu vo vyjadrení k parite kúpnej sily** sú Holandsko a Írsko, na konci rebríčka zasa Poľsko, Slovenská republika, Grécko a Portugalsko.

Príjem lekára špecialistu vzhľadom k priemernej mzde je najvyšší v Maďarsku a ďalej v Holandsku, Írsku a Nemecku. Tento pomer je najnižší v Poľsku, Nórsku, Portugalsku a Švédsku.

Zdravotná sestra v nemocnici

V oblasti **priemerného ročného príjmu vo vyjadrení k parite kúpnej sily** sú na špici Luxembursko a Belgicko a na konci rebríčka sú Slovenská republika a Portugalsko.

Vo vyjadrení **príjmu k priemernému platu** vedú Česká republika, Belgicko a Slovinsko.

Použité zdroje

1. ECPRD požiadavka č. 5933 Finančné ohodnotenie zdravotníckych pracovníkov, november 2024; dostupné online na: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/private/request-details/968810> (uzavretá databáza)
2. Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dostupné online: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/578/20241001>
3. Bolo by vhodné prehodnotiť platový automat nemocničných lekárov? Dostupné na internete: <https://www.medicina.trend.sk/2024/06/13/anketa-bolo-by-vhodne-prehodnotit-platovy-automat-nemocnicnych-lekarov/>
4. Zákon č. 278/2024 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s ďalším zlepšovaním stavu verejných financií. Dostupné online: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2024/278/?ucinnost=05.12.2024>
5. Ministerstvo zdravotníctva SR: https://www.health.gov.sk/Zdroje?/Sources/dokumenty/IZA/Min-zlozky-mzdy-UZS_2023-2024.pdf
6. Ministerstvo zdravotníctva SR: https://www.health.gov.sk/Zdroje?/Sources/dokumenty/IZA/Min-zlozky-mzdy-UZS_2023-2024.pdf
7. Nařízení vlády č. 341/2017 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Dostupné na internete (v češtine): <https://www.e-sbirka.cz/sb/2017/341?zalozka=text>
8. Zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). Dostupné na internete (v češtine): <https://www.e-sbirka.cz/sb/2011/372/2023-01-01?zalozka=text>
9. Kollektiivleping. Dostupné na internete (v estónskom jazyku): <https://arstideliit.ee/wp-content/uploads/2021/05/Tervishoiusektori-kollektiivleping-2021-2022.pdf>
10. Collective Agreements Act. Dostupné na internete (v anglickom jazyku): <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/501072023005/consolide>
11. LAW NO. 4354 Government Gazette A' 176/16.12.2015. Dostupný na internete (v gréckom jazyku): https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/139067/nomos-4354-2015#google_vignette
12. LAW NO. 4999 Government Gazette A 225/7.12.2022. Dostupný na internete (v gréckom jazyku): <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/843236/nomos-4999-2022>
13. LAW NO. 5045 Government Gazette A 136/29.7.2023. Dostupný na internete (v gréckom jazyku): <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/904922/nomos-5045-2023>
14. Dutch collective labour agreements (CAO) – What do you need to know? Dostupné na internete: <https://moneywood.nl/dutch-collective-labour-agreements-cao-what-do-you-need-know> Residentuuri raamnõuded ja korraldamise
15. Prehľad priemerných hrubých platov v zdravotníctve podľa mesta, úrovne vzdelania, provincie, kariérnej úrovne, spoločnosti a zamestnania dostupný na internete (v holandskom jazyku): <https://www.werkzoeken.nl/salaris/zorgmedewerker/#:~:text=Een%20Zorgmedewerker%20in%20Nederland%20verdiert,%2C%20carri%C3%A8reniveau%2C%20bedrijf%20en%20dienstverband>

16. Kolektívne zmluvy v zdravotníctve. Dostupné na internete (v holandskom jazyku): <https://ambtenarensalaris.nl/zorg-en-welzijn/>
17. Platové tabuľky, prémie a príspevky. Dostupné na internete (v holandskom jazyku): <https://cao-ziekenhuizen.nl/salarisschalen-premies-vergoedingen>
18. Law on Remuneration of Officials and Employees of State and Local Government Authorities. Dostupné na internete (v angličtine): <https://likumi.lv/ta/en/en/id/202273-law-on-remuneration-of-officials-and-employees-of-state-and-local-government-authorities>
19. Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem. Dostupné na internete (v lotyšskom jazyku): <https://likumi.lv/ta/id/304001>
20. Grand-Ducal Regulation of 25 October 2022 declaring the general obligation of the collective labour agreement for employees employed in hospitals and in member establishments of the Federation of Luxembourg Hospitals (CCT FHL 2022-2024). Dostupné na internete (vo francúzštine): <https://legilux.public.lu/eli/etat/leg/rgd/2022/10/25/a617/jo>
21. 2020. évi C. törvény az egészségügyi szolgálati jogviszonyról. Dostupné na internete (v maďarčine): <https://njt.hu/jogszabaly/2020-100-00-00>
22. 1997. évi CLIV. Törvény az egészségügyről. Dostupné na internete (v maďarčine): <https://njt.hu/jogszabaly/1997-154-00-00>
23. Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/gg/index.html>
24. Tarifvertragsgesetz. Dostupné na internete (v nemčine): <https://www.gesetze-im-internet.de/tvg/index.html>
25. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie wysokości zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarzy i lekarzy dentyistów odbywających specjalizację w ramach rezydentury. Dostupné na internete (v poľštine): <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240000957>
26. Lei n.º 95/2019, de 4 de setembro. Dostupné na internete (v portugalskom jazyku): <https://diariodarepublica.pt/dr/detalhe/lei/95-2019-124417108>
27. Lei Geral do Trabalho em Funções Públicas – LTFP n.º 35/2014. Dostupné na internete (v portugalskom jazyku): <https://diariodarepublica.pt/dr/legislacao-consolidada/lei/2014-57466875>
28. Código do Trabalho – CT Lei n.º 7/2009. Dostupné na internete (v portugalskom jazyku): <https://diariodarepublica.pt/dr/legislacao-consolidada/lei/2009-34546475>
29. Remunerações. Dostupné na internete (v portugalskom jazyku): <https://www.dgaep.gov.pt/index.cfm?OBJID=2509248D-289A-4B8D-8E44-034CE9B38C22>
30. LEGE-CADRU nr. 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice. Dostupné na internete (v rumunskom jazyku): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/190446>
31. ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 19 din 7 martie 2024 privind unele măsuri referitoare la salarizarea personalului din sănătate, asistență socială și alte sectoare de activitate bugetară. Dostupné na internete (v rumunskom jazyku): <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/279777>
32. Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS). Dostupné na internete (v slovinskom jazyku): <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO3328>

33. Posebni tarifni del Kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji zaradi realizacije Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Dostupné na internete (v slovinskem jazyku): <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=KOLP238>
34. Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS). Dostupné na internete (v slovinskem jazyku): <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8826>
35. The Swedish model and collective agreements. Dostupné na internete (v angličtine): <https://www.mi.se/app/uploads/the-swedish-model-and-collective-agreements.pdf>
36. OECD štatistiky: [https://data-explorer.oecd.org/vis?tenant=archive&df\[ds\]=DisseminateArchiveDMZ&df\[id\]=DF_HEALTH_REAC&df\[ag\]=OECD&dq=..&pd=%2C&to\[TIME_PERIOD\]=false&vw=ov](https://data-explorer.oecd.org/vis?tenant=archive&df[ds]=DisseminateArchiveDMZ&df[id]=DF_HEALTH_REAC&df[ag]=OECD&dq=..&pd=%2C&to[TIME_PERIOD]=false&vw=ov)
37. <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/7a7afb35-en/1/3/8/7/index.html?itemId=/content/publication/7a7afb35-en&csp=6cf33e24b6584414b81774026d82a571&itemIGO=oecd&itemContentType=book>
38. <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/7a7afb35-en/1/3/8/5/index.html?itemId=/content/publication/7a7afb35-en&csp=6cf33e24b6584414b81774026d82a571&itemIGO=oecd&itemContentType=book>
39. <https://stats.oecd.org/wbos/fileview2.aspx?IDFile=e0150697-13c1-4896-9a5b-f67ed76ab61c>

Všetky použité zdroje sú aktuálne k dňu zverejnenia materiálu

Všetky iniciatívne materiály PI nájdete na:
[https://www.nrsr.sk/web/?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/
materialy/pm](https://www.nrsr.sk/web/?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/materialy/pm)

Parlamentný inštitút
Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
pi@nrsr.sk
www.nrsr.sk

